

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
Strategic Studies Center, National Defence Studies Institute

เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี เรื่อง
การสื่อสารทางยุทธศาสตร์
และการปฏิบัติการข่าวสาร
Strategic Communication : SC
Information Operations : IO
ของกองทัพไทย : แนวทางการดำเนินงานในอนาคต

เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study)

เรื่อง

“การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC)
และการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO) ของกองทัพไทย
: แนวทางการดำเนินงานในอนาคต”

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี

“การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC) และการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO) ของกองทัพไทย : แนวทางการดำเนินงานในอนาคต”

พิมพ์ครั้งที่ 1 – กรุงเทพฯ จำนวน 400 เล่ม ISSN 0858-8751

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2559

จำนวน 52 หน้า

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ. การพิมพ์ พ.ศ.2537

© ลิขสิทธิ์ภาษาไทยเป็นของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

ผู้อำนวยการ	: พลตรี จุมพล	เฉลยถ้อย
บรรณาธิการเล่ม	: พันเอก อภิศักดิ์	สมบัติเจริญนนท์
	พันเอก กิตติ	คงสมบัติ
	พันเอก อรรคเดช	ประทีปอุษานนท์
	พันเอกหญิง อารยา	จุลานนท์
	นาวาอากาศเอกหญิง จุฬารัตน์	เพชรวิเศษ
	พันเอก สุทัศน์	คร่ำในเมือง
ผู้เขียน	: นางสาว มนวดี	ตั้งตรงหลุยส์
ประจำกองบรรณาธิการ	: เรือตรีหญิง นันทิยา	ทองคนารักษ์
	จำเอก สามภพ	ศรีอักษร
	นางสาว หัสยา	ไทรยานนท์
	นางสาว ธาราทิพย์	พวงเสียง
	นางสาว กรรณิการ์	มหาสารกุล
ศิลปกรรม	: จำอากาศเอก ชาญชัย	วิงวงศ์
	นางสาว ชุตินธร	พรจุฬิกุล
	นาง กัญจนิพร	มหาวรากุล

จัดพิมพ์โดย

กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0 2275 5715 เว็บไซต์ www.sscthailand.org

คำนำ

เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) เรื่อง “การพัฒนาการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC) และการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO) ของกองทัพไทย : แนวทางการดำเนินงานในอนาคต” เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ และข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) และการปฏิบัติการข่าวสาร (IO) ซึ่งประกอบด้วย ความหมาย, องค์ประกอบ/ขีดความสามารถ, หลักการดำเนินการ, บทสรุปทางการศึกษา และการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่อง SC และ IO และข้อเสนอแนะในการดำเนินการต่อไป และจะใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับแนวทางการพัฒนาหลักนิยามการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) และการปฏิบัติการข่าวสาร (IO) ของกองทัพไทยต่อไป โดยสาระที่ปรากฏในเล่มนี้ได้จากการสังเคราะห์ (Synthesis) ในประเด็นต่างๆ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง อาทิ ร่างหลักนิยมกองทัพไทยสำหรับการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ โดยสำนักปฏิบัติการ กรมยุทธการทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย พ.ศ. 2555, ร่างหลักนิยมกองทัพไทยสำหรับการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ โดยกองวิชาเสนาธิการร่วม วิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย, หลักนิยมกองทัพไทยสำหรับการปฏิบัติการข่าวสารร่วม (ใช้เพื่อกลาง) กองบัญชาการกองทัพไทย พ.ศ. 2551, เอกสารประกอบการบรรยาย วิชา การปฏิบัติการข่าวสารร่วม โดยสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย พ.ศ. 2556, คู่มือการปฏิบัติการข่าวสาร กองทัพบก และเอกสารประกอบการเรียนวิชา การปฏิบัติการข่าวสาร โดยกรมยุทธศึกษาทหารเรือ พ.ศ. 2558 เป็นต้น รวมถึงบทสรุปแนวทางการศึกษา และการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่อง SC และ IO และแนวทางการดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ ศศย. สปท. อยู่ระหว่างการจัดทำแนวทางการพัฒนาหลักนิยาม SC/ IO เพื่อให้หน่วยที่เกี่ยวข้องพิจารณาตามความเหมาะสม และเสนอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อขออนุมัติใช้ในการดำเนินงานร่วมกันต่อไป

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
กุมภาพันธ์ 2559

สารบัญ

หน้า

บทนำ

สารบัญ

1. บทนำ	1
2. การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO)	7
2.1 ความหมาย	7
2.2 องค์ประกอบ/ ชีตความสามารถ	10
2.3 หลักการดำเนินการ	23
3. การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC)	26
3.1 ความหมาย	26
3.2 องค์ประกอบ/ ชีตความสามารถ	28
3.3 หลักการดำเนินการ	31
4. แนวทางการพัฒนาการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) และปฏิบัติการข่าวสาร (IO)	35
4.1 บทสรุปการศึกษา และการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่อง SC และ IO	35
4.2 แนวทางการดำเนินงานต่อไป	42

บรรณานุกรม

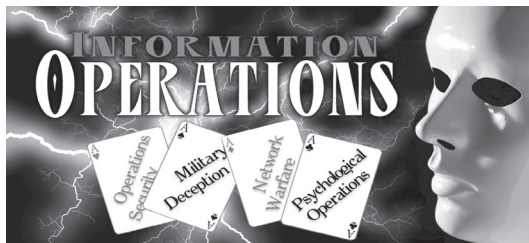
สารบัญตารางและภาพ

	หน้า	
ตารางที่ 1	องค์ประกอบ/ ชีตความสามารถของการปฏิบัติการ ข่าวสาร (IO)	11
ตารางที่ 2	ตารางเปรียบเทียบ ความหมาย องค์ประกอบ/ ชีตความสามารถ หลักการ การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO) และการสื่อสาร ทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC)	36
ภาพที่ 1	แนวทางการขับเคลื่อนหลักนียมการสื่อสาร ทางยุทธศาสตร์ (SC) ของกองทัพไทย	45

“การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC) และการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO) ของกองทัพไทย : แนวทางการดำเนินงานในอนาคต”

1. บทนำ

การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC) และการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO) ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 และในอนาคต นับว่ามีแนวโน้มที่ความสำคัญเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากความก้าวหน้าด้านสารสนเทศและการสื่อสารในโลกที่แปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว โดยอำนาจด้านสารสนเทศและสื่อ (Information and media) ได้เปลี่ยนผ่านจากภาครัฐไปสู่ภาคเอกชนและภาคประชาชน สารสนเทศและสื่อมีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ความเชื่อ และการตอบสนองของประชาชนในระดับชาติและระดับนานาชาติอย่างกว้างขวาง เนื่องจากการเชื่อมต่อข้อมูลโดยสมบูรณ์จนทำให้การกระจายตัวของข่าวสารมีความรวดเร็วแบบ Real time ปรากฏการณ์นี้ทำให้สื่อที่ผ่าน

ทางระบบสื่อสารโทรคมนาคม โดยเฉพาะทางอินเทอร์เน็ตมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในระดับชาติแบบที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน จึงทำให้มิติด้านความมั่นคงเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ดังนั้น หน่วยงานด้านความมั่นคงและกองทัพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับตัวและเสริมสร้างขีดความสามารถ โดยตระหนักถึงการวางยุทธศาสตร์และยุทธวิธีในการใช้ประโยชน์และตอบโต้สงครามสารสนเทศและสื่อ ด้วยการสร้างเส้นทางเดิน (Roadmap) ในเชิงยุทธศาสตร์ของการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) และการปฏิบัติการข่าวสาร (Roadmap of Strategic Communication and Information Operations) เพื่อการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Effectiveness) สูงสุด¹

การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO) เป็นการดำเนินการเพื่อบังคับให้ระบบควบคุมบังคับบัญชาและสร้างอิทธิพลต่อกระบวนการตกลงใจของฝ่ายตรงข้าม ในขณะที่ทำการป้องกันระบบควบคุมบังคับบัญชาของฝ่ายเราจากการกระทำในลักษณะเดียวกันของฝ่ายตรงข้าม การปฏิบัติการข่าวสารที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นการปฏิบัติทั้งเชิงรุกและเชิงรับอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อสร้างความได้เปรียบด้านสารสนเทศ ณ จุดที่ต้องการผลแตกหัก โดยการปฏิบัติการข่าวสารเป็นการนำเอาพันธกิจการปฏิบัติการทางทหารหลายประการมาบูรณาการในฐานะเป็นองค์ประกอบ/ ขีดความสามารถของการปฏิบัติการข่าวสาร ซึ่งจำแนกได้เป็น 3 ประการ ได้แก่ 1) องค์ประกอบหลัก/ ขีดความสามารถหลัก (Core capabilities) 2) องค์ประกอบสนับสนุน/ ขีดความสามารถสนับสนุน (Supporting capabilities) และ 3) กิจกรรมเสริม/ ขีดความสามารถที่เกี่ยวข้อง (Related capabilities) โดยเป็นหน้าที่ของผู้บังคับหน่วยและฝ่ายอำนวยการ ที่จะนำเอาองค์ประกอบ/ ขีดความสามารถและกิจกรรมเหล่านี้มาใช้ประกอบการวางแผนตามความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับ

¹ พ.อ.รศ. ดร.เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ, การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations), ออนไลน์ <http://www.vcharkarn.com/varticle/42857> (เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2558)

ภารกิจที่ได้รับมอบ โดยตระหนักว่าการใช้การปฏิบัติการข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ เป็นการเพิ่มอำนาจกำลังรบของฝ่ายเรา² ทั้งนี้ IO มีกำเนิดมาจากรากฐานในอดีตที่ยาวนาน ดังนั้น จึงมีแนวคิดทั้งแบบเก่าและแบบใหม่ ในช่วงปลาย ค.ศ.1970 เราได้เห็นกำเนิดของสงครามข่าวสาร (Information Warfare : IW) และระบบการสงครามโดยการบังคับบัญชาและการควบคุม (Command and Control Warfare : C2W) ซึ่งเป็นช่วงที่สงครามได้รวมการขีดความสามารถหลายลักษณะเข้าด้วยกัน ดังนั้น IW และ C2W จึงได้มีการแปรเปลี่ยนไปสู่รูปแบบของการปฏิบัติการข่าวสาร (IO) โดยตระหนักถึงความสำคัญของข่าวสารว่าเป็นส่วนหนึ่งของการกำลังอำนาจแห่งชาติตลอดทั้งเวลา ไม่ว่าจะยามสงบหรือยามสงคราม³

โดย IO ในกองบัญชาการกองทัพไทยนั้น ได้มีการจัดทำ “**หลักนิยมกองทัพไทยสำหรับการปฏิบัติการข่าวสารร่วม (ใช้เพื่อพลาง) ปี พ.ศ.2551**” ตามนโยบายของ พล.อ. บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด (ผบ.ทสส.) ในขณะนั้น เป็นเอกสารที่มีเนื้อหาแปลจากหลักนิยมของกองทัพสหรัฐฯ (Joint Publication 3-13, Information Operations ฉบับ ก.พ.49 (ค.ศ. 2006)) ซึ่งเอกสารของสหรัฐฯฉบับนี้เป็นการขยายผลจากหลักการที่เกี่ยวข้องกับสงครามข่าวสาร (IW) ในมุมมองกองทัพสหรัฐฯ และตามหลักการแล้ว IO เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลักการปฏิบัติการข่าวทางทหาร ซึ่งเป็นแนวคิดที่ได้จากการบูรณาการสงครามการควบคุมบังคับบัญชา (C2W) และสงครามข่าวสาร (IO) ของกองทัพสหรัฐฯ โดยใช้กรณีการรบกับอิรักในสงครามอ่าว (Gulf Wars) มาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนา โดย “**หลักนิยมกองทัพไทยสำหรับการปฏิบัติการข่าวสารร่วม (ใช้เพื่อพลาง) ปี พ.ศ.2551**” ได้มีการปรับแก้เนื้อหาบางส่วนให้มีความเหมาะสมกับขีดความสามารถของกองทัพไทย⁴ เพื่อใช้วางแผน เตรียมการ ปฏิบัติการ และ

² คู่มือการปฏิบัติการข่าวสารกองทัพบก, 26 สิงหาคม 2554

³ คู่มือปฏิบัติงานฝ่ายเสนาธิการร่วม, สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, พ.ศ. 2557

⁴ เอกสารประกอบการเรียนวิชา การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations), นท.พิชญ์ สุขยอด, ภายศ.ผว.ยศ.ทร., กรมยุทธศึกษาทหารเรือ, เมษายน 2558

ประเมินผลการปฏิบัติการข่าวสาร สนับสนุนการปฏิบัติการร่วมและปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง ผบ.ทสส. ได้ลงนามในคำสั่งกองบัญชาการทหารสูงสุดที่ 42/2551 เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2551 ให้ใช้หลักนิยมฯ ดังกล่าวในการปฏิบัติการ ในส่วนของกองทัพบกก็ได้มีการจัดทำ “คู่มือการปฏิบัติการข่าวสารกองทัพบก” และนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงตั้งแต่ พ.ศ.2549 แต่ส่วนราชการที่เหลือในกองทัพไทย เช่น กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และส่วนราชการอื่นตามที่กำหนดพระราชกฤษฎีกา กลับยังขาดองค์ความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติการข่าวสารที่ชัดเจน⁵

การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC)

คือ “ความพยายามของรัฐบาลที่มุ่งทำความเข้าใจ และปฏิบัติต่อเป้าหมายหลัก เพื่อสร้างเสริม รักษาสถานการณ์ หรือเงื่อนไขที่สนับสนุน และความก้าวหน้าของผลประโยชน์ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของรัฐบาล โดยอาศัยการใช้โครงการ แผน หัวข้อ ข้อความ และผลผลิตที่ประสานสอดคล้องกับการปฏิบัติของเครื่องมือทั้งหมดของพลังอำนาจแห่งชาติ”⁶ ซึ่ง SC เปรียบเสมือนตัวแบบทางความคิดที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กรให้ประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย โดยอาศัยการสื่อสารและการปฏิบัติการข่าวสาร (IO) เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดแนวคิดทางยุทธศาสตร์ของผู้นำองค์กรจากระดับนโยบายไปสู่การปฏิบัติ กระทั่งบรรลุเป็นผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ในปัจจุบัน ระบบสื่อสารหลักของกองทัพได้ถูกนำมาใช้ทั้งในภาวะปกติและภาวะสงคราม ผ่านทางโครงข่ายหลัก (Backbone) ซึ่งเป็นโครงข่ายของกองทัพที่ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ โดยระบบมีลักษณะเป็นโครงข่าย

⁵ เอกสารประกอบการบรรยาย วิชา การปฏิบัติการข่าวสารร่วม, สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย

⁶ ร่างหลักนิยมกองทัพไทยสำหรับการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC), กองวิชาเสนาธิการร่วม, วิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย

การสื่อสารทางยุทธศาสตร์และเป็นโครงข่ายสื่อสารขนาดใหญ่⁷ และสำหรับ SC ของกองบัญชาการกองทัพไทยนั้น ยังไม่มีการจัดทำเอกสาร แต่ปรากฏเอกสารแปลจากเอกสาร “Commander’s Handbook for Strategic Communication and Communication Strategic, Version 3.0, US Joint Force Command, Joint Warfighting Center, 24 June 2010” ของสหรัฐฯ คือ “ร่างหลักนิยามกองทัพไทย สำหรับการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC) 22 สิงหาคม 2555” ซึ่งบรรจุด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับความสำคัญ องค์ประกอบ หลักการ การวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินในการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ ที่จะเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และเพื่อการพัฒนายุทธศาสตร์การสื่อสารในกองบัญชาการทุกระดับ แต่ด้วยยังไม่มีกรอนุมัติเป็นเอกสารเผยแพร่อย่างเป็นทางการหน่วยงานด้านการศึกษาภายใต้สังกัดกองบัญชาการกองทัพไทย จึงนำไปใช้ประกอบในการเรียนการสอนหลักสูตรต่างๆ เท่านั้น

ด้วยความสำคัญของการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) และการปฏิบัติการข่าวสาร (IO) ที่ได้กล่าวมานี้ ทำให้ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (ศศย.สปท.) ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องดำเนินการศึกษาวิจัย “แนวทางการพัฒนาการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC) และการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO) ของกองทัพไทย” ดังนั้น ศศย.สปท. จึงได้ริเริ่มโครงการศึกษาขั้นต้นนี้ (kick-off meeting) โดยการจัดประชุมภายใต้หัวข้อเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ และการปฏิบัติการข่าวสารของกองทัพไทย” เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2558 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็น ให้ได้มาซึ่งข้อสรุปและข้อเสนอแนะสำหรับกรอบแนวคิด และขอบเขตการดำเนินงานศึกษาวิจัยที่ชัดเจนสำหรับ

⁷ พล.ท. สมพล วีระศักดิ์, ระบบสื่อสารกองทัพไทย (Thai Military Communications System), กองบัญชาการทหารสูงสุด

“การพัฒนาการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ และการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารของ กองทัพอากาศไทย” จากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจาก กระทรวงกลาโหม (กท.) กองบัญชาการกองทัพอากาศ (บก.ทท.) และเหล่าทัพ ณ ห้องประชุม ศสย.สปท. โดยมี พล.ต.จุมพล เฉลยถ้อย ผอ.ศสย.สปท. เป็นประธานฯ

โดยผลการประชุม kick-off meeting สามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน กท. ทท. และเหล่าทัพ มีความตระหนักรู้ ความเข้าใจ และให้ความสำคัญกับประเด็น SC และ IO อย่างยิ่ง โดยหน่วยงานต่างๆ ได้นำ “ร่างหลักนิยามกองทัพอากาศ สำหรับการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC) 22 สิงหาคม 2555” และ “หลักนิยามการปฏิบัติการ ข่าวสาร (ใช้เพื่อพลาถ) ปี พ.ศ.2551” ไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมและ สอดคล้องกับภารกิจของแต่ละหน่วย แต่ปัจจุบันยังขาดหลักนิยามหรือแนวทาง ในการปฏิบัติเกี่ยวกับ SC และ IO ที่ชัดเจนและง่ายต่อการนำไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนสามารถใช้เป็นมาตรฐานสำหรับใช้ร่วมกัน ดังนั้น ทุกหน่วยงานจึง เห็นพ้องต้องกันว่า ศสย.สปท. ควรดำเนินการศึกษาวิจัยถึงประเด็นรายละเอียด ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเรื่อง SC และ IO ให้ชัดเจน โดยคณะผู้ศึกษาได้วางกรอบ การศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic communication : SC) และการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO) ของกองทัพอากาศไทย” เพื่อให้ทุกหน่วยงานใน ทท. ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ด้าน SC และ IO ร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป^๘

จากความสำคัญ และประโยชน์ของการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ และ การปฏิบัติการข่าวสารที่กล่าวมานี้ ประกอบกับ การดำเนินการทบทวนเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับ SC และ IO ในเบื้องต้น ทั้งในประเด็นของหลักคิด หลักนิยาม หรือ แนวทางการปฏิบัติการของ SC และ IO ของกองทัพอากาศไทยที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน

^๘ สรุปผลการประชุม เรื่อง “โครงการศึกษาขั้นต้น : แนวทางการพัฒนาการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC) และการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO) ของ กองทัพอากาศไทย” ครั้งที่ 1/2559, ที่ กท 0317/3392, วันที่ 12 ตุลาคม 2558 ณ ห้องประชุม ศสย.สปท.

ซึ่งจะเป็นแนวทางการพัฒนาการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ และการปฏิบัติการข่าวสารของกองทัพไทยต่อไปในอนาคต ดังนั้น เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) ฉบับนี้ จึงได้รวบรวมความหมาย องค์ประกอบ/ขีดความสามารถ และหลักการของ SC และ IO ที่มีการศึกษาและรวบรวมไว้ในเอกสารต่างๆ สำหรับใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบ เพื่อทำความเข้าใจถึงสถานะปัจจุบันของการดำเนินงานด้าน SC และ IO รวมทั้ง เพื่อสรุปประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางการศึกษา และการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่อง SC และ IO และข้อพิจารณาในการดำเนินงานต่อไป

2. การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO)

2.1 ความหมายของการปฏิบัติการข่าวสาร (IO)

การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations) เรียกว่า Info Ops หรือ IO ซึ่งมีการให้คำจำกัดความที่แตกต่างกัน แต่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยสรุปได้ ดังนี้

➤ **คณะเสนาธิการร่วมของกองทัพสหรัฐอเมริกา** ให้คำจำกัดความว่า “การปฏิบัติการที่มุ่งให้มีผลต่อข้อมูลข่าวสาร หรือระบบข้อมูลข่าวสารของฝ่ายตรงข้าม ขณะเดียวกันก็เป็นการปฏิบัติการเพื่อป้องกันข้อมูลข่าวสารและระบบข้อมูลข่าวสารของฝ่ายสหรัฐอเมริกาเอง”

➤ **กองทัพบกสหรัฐอเมริกา** ให้คำจำกัดความว่า “การปฏิบัติการเชิงรุกและรับ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อลดค่า ทำลาย ปฏิเสธ ลวง มียุทธศิลป์เหนือหรือขยายผลต่อระบบเครือข่าย ศูนย์สั่งการ ระบบฐานข้อมูลความรู้ ความสามารถในการประมวลผลและระบบการตัดสินใจของฝ่ายตรงข้ามในสถานการณ์ที่ไม่สงบหรือในภาวะสงคราม โดยกองทัพบกสหรัฐอเมริกาต้องป้องกันข้อมูลข่าวสาร ระบบข้อมูลข่าวสาร และระบบการตัดสินใจของฝ่ายตนให้มีความปลอดภัย”

➤ **กองทัพอากาศสหรัฐอเมริกา** ให้คำจำกัดความว่า “การดำเนินการให้ได้มา แสวงประโยชน์ ป้องกัน หรือการโจมตีข้อมูลข่าวสาร ระบบข้อมูลข่าวสาร ซึ่งรวมถึง ข้อมูลข่าวสารในการสงคราม (Information-in-Warfare) และสงครามข่าวสาร (Information Warfare) และการดำเนินการดังกล่าวจะคาบเกี่ยวไปในขั้นตอนของการปฏิบัติการทางทหารด้วย”

➤ **นาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา** ให้คำจำกัดความว่า “การดำเนินการทั้งหมดที่มุ่งให้มีผลต่อข้อมูลข่าวสารหรือระบบข้อมูลข่าวสารของฝ่ายตรงข้าม ขณะเดียวกันก็เป็นการปฏิบัติการเพื่อป้องกันข้อมูลข่าวสารและระบบข้อมูลข่าวสารของฝ่ายตนเอง โดยการปฏิบัติการข่าวสารจะต้องกระทำในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติการ ซึ่งคาบเกี่ยวเข้าไปในขั้นตอนของการปฏิบัติการทางทหารด้วย และมีการกระทำในทุกระดับของสงคราม”

➤ **กองบัญชาการกองทัพไทย (บก.ทพ.)** ให้คำจำกัดความว่า “การสนธิ การปฏิบัติต่างๆ เพื่อทำให้มีอิทธิพล ทำลาย ลดประสิทธิภาพ หรือชิงการตกลงใจของฝ่ายตรงข้าม (ทั้งที่กระทำโดยมนุษย์ และระบบอัตโนมัติ) และดำเนินการเพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามกระทำต่อฝ่ายเราในลักษณะเดียวกัน”

➤ **สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (ศจว.สปท.)** ให้คำจำกัดความว่า “การรวมหน้าที่ และขีดความสามารถต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันกับข่าวสารและระบบข้อมูลข่าวสารไว้ด้วยกัน แนวคิดนี้คล้ายกับการปฏิบัติการร่วม (Joint Operation) อันเป็นการรวมเอาขีดความสามารถของหน่วยต่างๆ หรือการปฏิบัติการผสม (Combined Operation) ซึ่งรวมเอากำลังของกองทัพต่างๆ ของพันธมิตรเข้าด้วยกัน ทำให้เห็นภาพของกิจกรรมที่มีความประสานสอดคล้อง และมีผลที่ดีกว่าการรวมตัวเฉพาะภายในหน่วยของตน แนวคิดนี้คือรากฐานแห่งการนำเอาการปฏิบัติการข่าวสารมาใช้ให้ประสบความสำเร็จ ปกติการปฏิบัติการข่าวสารจะนำมาใช้ทางทหารในระดับยุทธการและยุทธวิธี ส่วนในระดับยุทธศาสตร์ การปฏิบัติการข่าวสารก็เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการสื่อสารทางยุทธศาสตร์”

➤ **กองทัพบก** ให้คำจำกัดความว่า “การปฏิบัติที่มุ่งสร้างผลกระทบ หรือสร้างอิทธิพลต่อกระบวนการตกลงใจข่าวสาร และระบบสารสนเทศของ ฝ่ายตรงข้าม หรือกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ รวมไปถึงการปฏิบัติเพื่อป้องกันข่าวสาร และระบบสารสนเทศของฝ่ายเรา”

จากคำจำกัดความดังกล่าวของกองทัพสหรัฐฯ และกองทัพไทย แม้จะมีรายละเอียดแตกต่างกันไปบ้าง แต่โดยสาระสำคัญแล้วมีความใกล้เคียงกัน

➤ **กองทัพเรือ (ยศ.ทร.)** ให้คำจำกัดความว่า “เป็นการนำเอาพันธกิจ การปฏิบัติการทางทหารหลายประการมาบูรณาการเพื่อสร้างผลกระทบต่อการคิด ตัดสินใจของฝ่ายตรงข้าม หรือสร้างอิทธิพลต่อการคิด การตกลงใจจากข้อมูล ข่าวสาร และระบบสารสนเทศของฝ่ายตรงข้าม”

จากการพิจารณาความหมายของการปฏิบัติการข่าวสาร (IO) ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ สามารถสรุปความหมายหรือคำจำกัดความของการปฏิบัติการ ข่าวสารในมุมมองของ ศศย.สพท. ได้ดังนี้

การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO) หมายถึง

“การสนธิการปฏิบัติต่างๆ ที่มุ่งสร้างผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ ระบบข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ กระบวนการคิด หรือกระบวนการตกลงใจของฝ่ายตรงข้าม หรือกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ

(ทั้งที่กระทำโดยมนุษย์ และระบบอัตโนมัติ)

ขณะเดียวกันก็เป็นการปฏิบัติการเพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่ายตรงข้าม

กระทำต่อฝ่ายเราในลักษณะเดียวกัน”

2.2 องค์ประกอบ/ขีดความสามารถของการปฏิบัติการข่าวสาร (IO)

ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงหน่วยหรือองค์กร แต่หมายถึงการปฏิบัติทางทหารหรือกิจกรรมซึ่งหน่วยต่างๆ ที่ได้ปฏิบัติหรือคุ้นเคยกับการปฏิบัติอยู่แล้ว เพียงแต่ที่ผ่านมาเป็น การแยกปฏิบัติโดยมิได้มีการวางแผนแบบรวมการเท่านั้น การปฏิบัติการข่าวสาร จึงเป็นเพียงการนำเอาองค์ประกอบ/ขีดความสามารถเหล่านั้น มาบูรณาการภายใต้กรอบ, นโยบายหรือแนวคิดในการปฏิบัติเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ในแต่ละสถานการณ์หรือในแต่ละภารกิจ ย่อมมีการปฏิบัติหรือเน้นการปฏิบัติในแต่ละเรื่องแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผู้บังคับหน่วยในแต่ละระดับว่าจะกำหนดแนวทางในการใช้อองค์ประกอบ/ขีดความสามารถ กิจกรรมแต่ละประเภทของการปฏิบัติการข่าวสารอย่างไร

องค์ประกอบ/ขีดความสามารถของการปฏิบัติการข่าวสาร^{9, 10, 11} ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ องค์ประกอบหลัก/ขีดความสามารถหลัก (Core capabilities) องค์ประกอบสนับสนุน/ขีดความสามารถสนับสนุน (Supporting capabilities) และกิจกรรมเสริม/ขีดความสามารถที่เกี่ยวข้อง (Related capabilities) ดัง ตารางที่ 1

⁹ หลักนิยมกองทัพไทยสำหรับการปฏิบัติการข่าวสารร่วม (ใช้เพื่อพลาง), กองบัญชาการกองทัพไทย, พ.ศ. 2551

¹⁰ เอกสารประกอบการเรียนวิชา การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations), นท.พิชณ สุชยอด, ภายศ.ฝวก.ยศ.ทร., เมษายน 2558

¹¹ คู่มือการปฏิบัติการข่าวสารกองทัพบก, 26 สิงหาคม 2554

ตารางที่ 1 องค์ประกอบ/ขีดความสามารถของการปฏิบัติการข่าวสาร (IO)

1. องค์ประกอบหลัก/ขีดความสามารถหลัก (Core capabilities)	
1) การสงครามอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Warfare: EW)	<ul style="list-style-type: none"> ✦ การโจมตีทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Attack: EA) ✦ การป้องกันทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Protection: EP) ✦ การสนับสนุนทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Support: ES)
2) การปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network Operation: CNO)	<ul style="list-style-type: none"> ✦ การโจมตีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network Attack: CNA) ✦ การป้องกันเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network Defense: CND) ✦ การขยายผลเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network Exploitation: CNE)
3) การปฏิบัติการจิตวิทยา (Psychological Operation: PSYOP)	
4) การลวงทางทหาร (Military Deception: MILDEC)	
5) การรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการ (Operation Security: OPSEC)	

ตารางที่ 1 องค์ประกอบ/ขีดความสามารถของการปฏิบัติการข่าวสาร (IO) (ต่อ)

2. องค์ประกอบสนับสนุน/ขีดความสามารถสนับสนุน (Supporting capabilities)	3. กิจกรรมเสริม/ขีดความสามารถที่เกี่ยวข้อง (Related capabilities)
<ol style="list-style-type: none"> 1) การทำลายทางกายภาพ (Physical Destruction: PD) หรือการโจมตีทางวัตถุ (Physical Attack: PHYATK) 2) การรักษาความปลอดภัย (Security) หรือการรักษาความปลอดภัยทางวัตถุ (Physical Security: PHYSEC) 3) การต่อต้านข่าวกรอง (Counter Intelligence: CI) 4) การต่อต้านการลวง (Counter Deception: C-DEC) 5) การต่อต้านการโฆษณาชวนเชื่อ (Counter Propaganda: C-PRO) 6) การประกันข่าวสาร (Information Assurance: IA) 7) ภาพถ่ายการรบ (Combat Camera: COMCAM) 	<ol style="list-style-type: none"> 1) การสื่อสารสาธารณะ/ การประชาสัมพันธ์ (Public Affairs: PA) 2) การปฏิบัติการกิจการพลเรือน (Civil Military Operation: CMO) 3) กลาโหมสนับสนุนต่อการทูตสาธารณะ (Defense Support to Public Diplomacy: DSPD) 4) การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication: SC) 5) การเข้าพบปะผู้นำ (Key Leader Engagement: KLE)

2.2.1 องค์ประกอบหลัก/ขีดความสามารถหลัก (Core capabilities) ของ IO

1) การสงครามอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Warfare: EW) หมายถึง การใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือพลังงานรูปแบบอื่น เพื่อควบคุม/ โจมตี ยับยั้งคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าของฝ่ายตรงข้าม หรือในบางกรณีเป็นการโจมตีฝ่ายตรงข้ามโดยตรง โดยสงครามอิเล็กทรอนิกส์สามารถแบ่งเป็น 3 กิจกรรมย่อย ดังนี้

(1) การโจมตีทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Attack: EA) คือ การใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือพลังงานรูปแบบอื่นในการต่อต้าน/ โจมตีต่อสิ่งอำนวยความสะดวก ยุทโธปกรณ์ หรือกำลังพลของฝ่ายตรงข้าม เพื่อมุ่งหมายที่จะลดหรือทำลายขีดความสามารถในการปฏิบัติการกิจของฝ่ายตรงข้าม การโจมตีทางอิเล็กทรอนิกส์สามารถกระทำได้โดยการก่อกวนสัญญาณ (jamming), การลวงทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือการใช้อาวุธที่ควบคุมด้วยคลื่นความถี่วิทยุ/เลเซอร์

(2) การป้องกันทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Protection: EP) คือ กิจกรรมทั้งในเชิงรับและเชิงรุก เพื่อการป้องกันสิ่งอำนวยความสะดวก ยุทโธปกรณ์ และกำลังพลจากการใช้สงครามอิเล็กทรอนิกส์ทั้งของฝ่ายเราและฝ่ายตรงข้าม การป้องกันทางอิเล็กทรอนิกส์อาจกระทำได้ด้วย การควบคุมการแพร่กระจายของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าฝ่ายเดียวกัน หรือใช้มาตรการต่อต้านการก่อกวน (anti – jamming)

(3) การสนับสนุนทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Support: ES) คือ กิจกรรมซึ่งกำหนดขึ้น เพื่อกำหนด ค้นหา พิสูจน์ทราบ และกำหนดที่ตั้งของแหล่งแพร่กระจายพลังงานคลื่นต่างๆ ออกมา ทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา ข้อมูลที่ได้รับจากการสนับสนุนทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถนำมาใช้เพื่อประกอบ การผลิตข่าวกรองทางสัญญาณ (Signals Intelligence: SIGINT) การหมายรู้ถึงภัยคุกคามและนำเข้าสู่เป้าหมาย การกำหนดเป้าหมายสำหรับการโจมตีทางอิเล็กทรอนิกส์หรือรูปแบบอื่นๆ และการวางแผนการปฏิบัติในอนาคต รวมถึง การผลิตข่าวกรองการวัดและสัญญาณแสดง (Measurement and Signature Intelligence: MASINT) ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการประเมินค่าความเสียหายจากการรบ (Battle Damage Assessment: BDA) ของฝ่ายตรงข้าม และผลสะท้อนกลับในประสิทธิภาพของแผนทางยุทธการโดยรวมของฝ่ายเราอีกด้วย

2) การปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network

Operation: CNO) หมายถึง การปฏิบัติการทั้งปวงบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อการโจมตี ทำลาย ลดศักยภาพ หรือใช้ประโยชน์จากข้อมูล/ ข่าวสารในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของฝ่ายตรงข้าม รวมถึงการป้องกันเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของฝ่ายเราด้วยการปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือและเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญเป็นการเฉพาะ จึงอาจเป็นข้อจำกัดประการหนึ่งที่ทำให้การปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไม่สามารถกระทำได้ในทุกระดับหน่วย โดยสามารถแบ่งการปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็น 3 กิจกรรมย่อย ดังนี้

(1) การโจมตีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network Attack: CNA)

คือ การกระทำเพื่อขัดขวาง ปฏิเสธ โจมตี ด้อยคุณค่า หรือสร้างความเสียหายต่อข้อมูล/ ข่าวสารต่างๆ ที่อยู่ใ้ในเครื่องหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ รวมถึงการกระทำในลักษณะดังกล่าวต่อเครื่องหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์โดยตรง การโจมตีเครือข่ายคอมพิวเตอร์อาจสร้างผลเสียหายต่อฝ่ายตรงข้ามเช่นเดียวกับการโจมตีทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่มีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น การปล่อยข้อมูลจากฝ่ายเราเข้าไปในหน่วยประมวลผลกลาง (Central Processing Unit – CPU) ของเครื่องคอมพิวเตอร์ของฝ่ายตรงข้ามแล้วเป็นผลให้เครื่องคอมพิวเตอร์นั้นเสียหาย ถือเป็น การโจมตีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ แต่การใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า เพื่อทำลายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของฝ่ายตรงข้าม ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียหายเช่นเดียวกัน ถือเป็น การโจมตีทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

(2) การป้องกันเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network

Defense: CND) คือ มาตรการเชิงรับที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันข้อมูล/ ข่าวสาร เครื่อง และเครือข่ายคอมพิวเตอร์จากการขัดขวาง ปฏิเสธ โจมตี ด้อยคุณค่า และหมายรวมถึงการเฝ้าติดตาม วิเคราะห์ สืบหา และตอบโต้โดยไม่ได้รับอนุญาต

ภายในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่กระทำโดยฝ่ายตรงข้าม การป้องกันเครือข่ายคอมพิวเตอร์สามารถกระทำได้โดยการกำหนดระเบียบปฏิบัติประจำที่เหมาะสมในการใช้/ การส่งข้อมูลผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์, การฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่กำลังพล, การติดตั้ง Firewall และมาตรการอื่นๆ ที่กำหนดขึ้นโดย ศทท.ทบ.

(3) การขยายผลเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network Exploitation: CNE) คือ การใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารจากเป้าหมายหรือระบบเครือข่ายข้อมูลอัตโนมัติของฝ่ายตรงข้าม

3) การปฏิบัติการจิตวิทยา (Psychological Operation: PSYOP) หมายถึง กระบวนการในการส่งผ่านข้อมูล/ สิ่งบอกเหตุ ที่ฝ่ายเราได้กำหนดหรือเลือกไว้ไปยังกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดอิทธิพลต่ออารมณ์ แรงจูงใจ กระบวนการคิดตามเหตุผล ซึ่งเป็นการดำเนินการเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติ อารมณ์ และความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมาย สามารถนำไปใช้ได้ทั้งระดับยุทธศาสตร์ ยุทธการ และยุทธวิธี โดยการใช้เนื้อหาของปฏิบัติการจิตวิทยาที่เหมาะสม ในจังหวะเวลาที่สมควร จะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติและเพิ่มโอกาสในความสำเร็จของภารกิจ

การปฏิบัติการจิตวิทยาที่มีประสิทธิภาพจะช่วยเสริมสร้างขวัญกำลังใจ และความสามัคคีของฝ่ายเรา และในขณะเดียวกันก็สามารถทำลายขวัญกำลังใจ และความเป็นปึกแผ่นของฝ่ายตรงข้าม

4) การลวงทางทหาร (Military Deception: MILDEC) หมายถึง การปฏิบัติเพื่อให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจของฝ่ายตรงข้ามเกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับขีดความสามารถทางทหาร และเจตนาในการปฏิบัติของฝ่ายเรา ทั้งนี้ เพื่อให้ฝ่ายตรงข้ามตัดสินใจผิดพลาดโดยการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง อันเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายเรา

การลงกระทำได้หลายวิธีตั้งแต่การเข้าตีลง การแสดงลง กลอุบาย ไปจนถึงการปลอมแปลง การลงจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อกระทำควบคู่ไปกับการปฏิบัติการจิตวิทยาและการรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการ และเพื่อให้เป็นปฏิบัติการที่ได้ผล การลงทางทหารจะต้องให้ความสำคัญต่อระบบการรวบรวมข่าวกรองของฝ่ายตรงข้าม และแสดงให้ผู้บังคับบัญชาและฝ่ายเสนาธิการของฝ่ายตรงข้ามเห็นว่าน่าเชื่อถือ

หลักการทั่วไปของการลง ได้แก่ มุ่งสร้างผลกระทบต่อเป้าหมาย, ให้ฝ่ายตรงข้ามมีปฏิกิริยาตอบสนอง, ควบคุมแบบรวมการ, มีความหลากหลาย, ให้ดูสมจริงมากที่สุด, กระทำในจังหวะเวลาที่เหมาะสม, ผนวกเข้ากับการปฏิบัติอื่นๆ, ใช้ประโยชน์จากความรู้สึกลำเอียงของฝ่ายตรงข้าม, หลีกเลี่ยงการกระทำที่ขัดแย้งกันเองของฝ่ายเรา และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5) การรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการ (Operation Security: OPSEC) หมายถึง กระบวนการในการระบุและวิเคราะห์ข่าวสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของฝ่ายเรา ซึ่งฝ่ายตรงข้ามสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ กระบวนการดังกล่าวประกอบด้วยการระบุการปฏิบัติของฝ่ายเราที่ระบบข่าวกรองของฝ่ายตรงข้ามสามารถเข้าถึงได้ กำหนดสิ่งบอกเหตุที่ระบบข่าวกรองของฝ่ายตรงข้ามอาจจะนำไปใช้ในการตีความที่เป็นประโยชน์ และการเลือกใช้มาตรการที่เหมาะสมเพื่อขัดหรือลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

การรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการ สามารถใช้ได้ทั้งในการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุกและเชิงรับ ในการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุก การรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการจะช่วยให้กระบวนการตกลงใจของฝ่ายตรงข้ามช้าลง และเป็นผลให้คุณภาพในการตกลงใจของผู้บังคับหน่วยฝ่ายตรงข้ามลดลงตามไปด้วย ส่วนการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรับ การรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการย่อมทำให้ฝ่ายตรงข้ามไม่ได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการโจมตีที่มีประสิทธิภาพ หน่วยทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้ง

กำลังพลทุกนายจะต้องตระหนักถึงความสำคัญในการรักษาความปลอดภัย ในการปฏิบัติการไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด และต้องตระหนักถึงผลเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากละเลยการรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการ ทั้งนี้ ขั้นตอนการปฏิบัติของการรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการ ได้แก่ ระบุข่าวสารสำคัญของฝ่ายเรา, วิเคราะห์ระบบข่าวกรองของฝ่ายตรงข้าม, วิเคราะห์ความล่อแหลมของฝ่ายเรา, ประเมินค่าความเสี่ยง, กำหนดและใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสม

2.2.2 องค์ประกอบสนับสนุน/ขีดความสามารถสนับสนุน (Supporting capabilities) ของ IO

1) การทำลายทางกายภาพ (Physical Destruction: PD) หรือ การโจมตีทางวัตถุ (Physical Attack: PHY ATK) หมายถึง การใช้อำนาจกำลังรบเพื่อทำลาย หรือลดประสิทธิภาพของฝ่ายตรงข้าม โดยกระทำต่อกำลังรบ, แหล่งข่าวสาร, ระบบควบคุมบังคับบัญชา และที่ตั้งสำคัญๆ ของฝ่ายตรงข้าม ทั้งนี้ โดยใช้อำนาจการยิงทั้งหมดที่มีอยู่ รวมไปถึงการใช้หน่วยกรมรบพิเศษ โดยปกติการทำลายทางกายภาพเป็นการปฏิบัติการทางทหาร เพื่อประโยชน์ในทางยุทธวิธี แต่ก็สามารถนำมาใช้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุกได้เป็นอย่างดี การทำลายทางกายภาพสามารถสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารโดยการทำลาย, ขัดขวาง, ลดประสิทธิภาพการใช้ข่าวสาร, ระบบสารสนเทศ, กระบวนการตกลงใจของฝ่ายตรงข้าม

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการทำลายทางกายภาพ ได้แก่ ปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน, การสนับสนุนทางอากาศใกล้ชิด, หน่วยกรมรบพิเศษ, การโจมตีทางอิเล็กทรอนิกส์, ยุทโธปกรณ์/เครื่องมือของเหล่าทัพอื่น ฯลฯ

2) การรักษาความปลอดภัย (Security) หรือการรักษาความปลอดภัยทางวัตถุ (Physical Security: PHYSEC) หมายถึง การรักษาความปลอดภัยที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันกำลังพล, ป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต

ต่อยุทธโศปกรณ์, ที่ตั้งทางทหาร, เอกสาร ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการก่อวินาศกรรม, การบ่อนทำลาย, การลักขโมย และการสร้างความเสียหายรูปแบบอื่น การรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับความสำเร็จของการระบุความเสี่ยงและระดับภัยคุกคาม, การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสมในการกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย, การประสานงานกับหน่วยเหนือและหน่วยข้างเคียง รวมทั้งการจัดเตรียมแผนเผชิญเหตุ เพื่อรองรับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจากการละเมิดมาตรการรักษาความปลอดภัย ทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ

3) การต่อต้านข่าวกรอง (Counter Intelligence: CI) หมายถึง การปฏิบัติการต่างๆ เพื่อป้องกันการก่อวินาศกรรม, การจารกรรม, การลอบสังหาร บุคคลสำคัญ, การบ่อนทำลาย และกิจกรรมข่าวกรองของฝ่ายตรงข้ามหรือบุคคลอื่นๆ

4) การต่อต้านการลวง (Counter Deception: C-DEC) หมายถึง ความพยายามในการปฏิเสธ ลิดรอน ทำลาย ลดอิทธิพล เพิกเฉยต่อผลกระทบที่เกิดจากการปฏิบัติการลวงของฝ่ายตรงข้าม หรือแสวงประโยชน์จากการลวงของฝ่ายตรงข้าม วัตถุประสงค์สำคัญในการต่อต้านการลวง คือ เพื่อให้ผู้มีอำนาจตกลงใจของฝ่ายเราได้ตระหนักว่าฝ่ายตรงข้ามอาจใช้การลวงต่อฝ่ายเราด้วย

5) การต่อต้านการโฆษณาชวนเชื่อ (Counter Propaganda: C-PRO) หมายถึง ความพยายามในการปฏิเสธ ตอบโต้ ลดอิทธิพล และความน่าเชื่อถือถือการโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายตรงข้าม ด้วยการชี้ให้เห็นถึงเป้าประสงค์ในการโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายตรงข้าม และชี้แจงข้อเท็จจริงของฝ่ายเรา เพื่อสร้างความเข้าใจและลดผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการจิตวิทยาของฝ่ายตรงข้าม โดยการต่อต้านการโฆษณาชวนเชื่อมีหลักการและเหตุผลเช่นเดียวกับการต่อต้านการลวง

6) การประกันข่าวสาร (Information Assurance: IA)¹² หมายถึง กิจกรรมที่คุ้มครอง/ ป้องกันข้อมูลข่าวสารและระบบข้อมูลข่าวสาร โดยทำให้มั่นใจในการใช้ประโยชน์ มีเสถียรภาพ ความเป็นปึกแผ่นของระบบ การรับรอง การกำหนดเป็นความลับเฉพาะ การเท่าเทียมกันในการเข้าถึงชั้นข้อมูล การป้องกันการรั่วไหลของข่าวสาร ความมั่นใจในการรับส่งข่าวสาร โดยรวบรวมขีดความสามารถในการป้องกัน การสืบหา และการตอบโต้ การประกันข่าวสาร มีความจำเป็นต่อการทำให้ได้รับและดำรงความเหนือกว่าทางข่าวสาร ทั้งนี้ในการปฏิบัติมีความจำเป็นต้องมุ่งไปที่การป้องกันเชิงลึก ซึ่งจะต้องสนธิขีดความสามารถของบุคคล การปฏิบัติ และเทคโนโลยี เพื่อกำหนดการป้องกันหลายชั้น และหลายมิติ เพื่อประกันความสามารถในการอยู่รอดและบรรลุภารกิจ นอกจากนี้ การประกันข่าวสารและปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทุกรูปแบบ มีความเกี่ยวข้องและพึ่งพาซึ่งกันและกัน เพื่อให้การปฏิบัติการเกิดประสิทธิผล

7) ภาพถ่ายการรบ (Combat Camera: COMCAM)¹³ หมายถึง การทำให้ฝ่ายเรามีขีดความสามารถของการถ่ายภาพ เพื่อสนับสนุนงานของยุทธการ การวางแผน การประเมินค่าความเสียหายจากการรบ (Battle Damage Assessment: BDA) การวัดประสิทธิผล (Measure of Effectiveness: MOE) ของกิจกรรมหรือจุดชี้ขาดการรบ (Decisive Point: DP) นอกจากนี้ การถ่ายภาพการรบยังมีความจำเป็นในการสนับสนุนทุกขีดความสามารถของการปฏิบัติการข่าวสาร ทั้งการปฏิบัติการจิตวิทยา การประชาสัมพันธ์ การลวงทางทหาร และการปฏิบัติการระหว่างทหาร – พลเรือน ไม่ว่าจะใช้เพื่อให้มีผลกระทบต่อฝ่ายตรงข้ามหรือบุคคลเป้าหมาย (Target Audiences: TAs) อื่นๆ หรือสนับสนุนกำลังฝ่ายเราหรือพันธมิตร ทั้งนี้ ช่างภาพต้องได้รับการฝึกอบรม เพื่อให้มีทักษะ

¹²⁻¹⁵ เอกสารประกอบการเรียนวิชา การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations), นท.พิษณุ สุขยอด, ภาควศ.ผว.ยศ.ท., เมษายน 2558

สามารถปฏิบัติงานได้ในสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตราย เพื่อให้ผู้บังคับบัญชามีข่าวที่เป็นรูปธรรมและสามารถนำไปใช้สนับสนุนภารกิจต่างๆ ได้อย่างทันทั่วทั้งที่

2.2.3 กิจกรรมเสริม/ขีดความสามารถที่เกี่ยวข้อง (Related capabilities) ของ IO

1) การสื่อสารสาธารณะ/ การประชาสัมพันธ์ (Public Affairs: PA) หมายถึง การให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นจริง ทันเวลาแก่สาธารณะ สื่อมวลชน ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงกำลังพลของกองทัพเอง ด้วยกระบวนการส่งผ่าน ทั้งภายในและภายนอก โดยการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพสามารถนำมาใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ทั้งนี้ การประชาสัมพันธ์และการปฏิบัติการข่าวสารอื่นๆ จะต้องประสานและสอดคล้องกัน เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียความน่าเชื่อถือ

หลักการประชาสัมพันธ์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสาร ได้แก่ สร้างความน่าเชื่อถือด้วยการให้ข้อมูลที่ เป็นจริง ไม่บิดเบือน และปราศจากความเคลือบแคลงสงสัย/ อย่าพยายามปกปิดความจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อมีข่าวรั่วไหลออกไป/ ต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างทันเวลา/ การประชาสัมพันธ์ควรกระทำโดยผู้ที่ได้รับมอบอำนาจเท่านั้น เพื่อป้องกันความสับสน และเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ควรทำให้นือหากการประชาสัมพันธ์แต่ละครั้ง มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน

2) การปฏิบัติการระหว่างกิจการพลเรือน - ทหาร (Civil – Military Operation: CMO) หมายถึง กิจกรรมเสริมที่ดำเนินไว้ เพื่อเสริมสร้าง รักษา และแสวงประโยชน์จากความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยทหารกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน NGO และประชาชน ทั้งกลุ่มที่สนับสนุน กลุ่มที่เป็นกลาง และกลุ่มที่ไม่ให้การสนับสนุนการปฏิบัติการของฝ่ายเรา เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกทัศนคติให้หน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลเหล่านั้นให้การสนับสนุน หรืออย่างน้อยที่สุดคือไม่ขัดขวาง ต่อต้านหรือมีอคติต่อการปฏิบัติของฝ่ายเรา

การปฏิบัติการระหว่างกิจการพลเรือน - ทหาร อาจกระทำก่อน ระหว่าง หรือหลังการปฏิบัติการทางทหาร โดยอาจกระทำเพื่อสนับสนุน การปฏิบัติการทางทหารโดยตรงหรือเพื่อสนับสนุนส่วนราชการอื่นๆ ทั้งใน และนอกกระทรวงกลาโหม

3) กลาโหมสนับสนุนต่อการทูตสาธารณะ (Defense Support to Public Diplomacy: DSPD) หมายถึง กิจกรรมและมาตรการที่ใช้ โดยส่วนต่างๆ ภายในกระทรวงกลาโหม (ไม่ใช่เพียงหน่วยงานเดียวในขอบเขตของ การปฏิบัติการข่าวสาร) เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่อความพยายาม ทางการทูตสาธารณะของรัฐบาล ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมข่าวสารนานาชาติ ที่เปิดเผยของรัฐบาล ที่เจตนาโฆษณาวัตถุประสงค์ของนโยบายต่างประเทศ โดยมุ่งความพยายามไปที่การทำความเข้าใจ แจ้งข่าวสาร และมีอิทธิพลต่อเป้าหมาย และผู้แสดงความคิดเห็นต่างชาติ และโดยการขยายการสนทนาระหว่างพลเรือน และสถาบันของชาติ และฝ่ายต่างชาติที่ทำงานร่วมกันในต่างประเทศอย่างกว้างขวาง ซึ่งอาจใช้เครื่องมือการปฏิบัติการจิตวิทยาสนับสนุนการปฏิบัติของกลาโหม ต่อการทูตสาธารณะ เป็นส่วนหนึ่งของความริเริ่มในความร่วมมือด้านความมั่นคง หรือให้การสนับสนุนโปรแกรมการทูตสาธารณะของสถานทูต กิจกรรม การปฏิบัติการข่าวสารระดับยุทธการส่วนมากที่ปฏิบัติอยู่ในยุทธบริเวณจะ เชื่อมกับวัตถุประสงค์การทูตสาธารณะโดยตรง กลาโหมสนับสนุนการทูต สาธารณะต้องมีการประสานงานกัน ทั้งระหว่างองค์กรและระหว่างส่วนต่างๆ ในกระทรวงกลาโหม

4) การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication: SC)¹⁴ หมายถึง เป็นการดำเนินการของรัฐบาลที่มุ่งเน้นในการทำความเข้าใจและ ปฏิบัติต่อเป้าหมายสำคัญ เพื่อที่จะสร้าง/ เสริม/ หรือดำรงไว้ซึ่งสภาวะเกื้อกูล สนับสนุนต่อผลประโยชน์และวัตถุประสงค์ของชาติ รวมทั้งนโยบายและ วัตถุประสงค์ของรัฐบาล ผ่านการประสานกันของข้อมูลข่าวสาร แนวเนื้อหา แผนงาน โครงการ เนื้อหา ข้อความ และกิจกรรมต่างๆ อย่างประสานสอดคล้องกับ

การปฏิบัติในทุกส่วนของพลังอำนาจของชาติ ทั้งการทูต (Diplomatic: D) ข้อมูลข่าวสาร (Information: I) การทหาร (Military: M) และเศรษฐกิจ (Economic: E)

การปฏิบัติของกระทรวงกลาโหมในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการที่กว้างขวางของรัฐบาลที่มุ่งต่อการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถ การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ให้เข้มแข็งมากขึ้น นอกจากนี้ กระทรวงกลาโหมยังต้องสนับสนุนและมีส่วนในกิจกรรมการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ของรัฐบาล เพื่อทำความเข้าใจ แจ้งข่าวสาร และมีอิทธิต่อเป้าหมายต่างชาติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงไปสู่ความขัดแย้งและการยุติความขัดแย้ง การรักษาความปลอดภัย การแสดงกำลัง และการปฏิบัติ เพื่อเสถียรภาพของกระทรวงกลาโหม ซึ่งจะกระทำโดยผ่านทาง การประชาสัมพันธ์ กลาโหมสนับสนุนต่อการทูตสาธารณะและขีดความสามารถในการปฏิบัติการข่าวสารอื่นๆ ซึ่งต้องมีความสอดคล้องกัน

5) การเข้าพบปะผู้นำ (Key Leader Engagement: KLE)¹⁵ หมายถึง

การปฏิบัติการข่าวสารต่อผู้นำหลักที่สำคัญ (การทหาร การเมือง สังคม จิตวิญญาณ ฯลฯ) ในรูปแบบของการกระทำ และ/หรือข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างอิทธิพล ด้วยการบีบบังคับ/ โน้มน้าวให้เป้าหมายนั้นๆ มีท่าทีหรือพฤติกรรมตามที่ฝ่ายเราต้องการ

การปฏิบัติเหล่านี้มีส่วนสำคัญในการปฏิบัติการข่าวสาร และต้องปฏิบัติโดยประสานและสอดคล้องกับการปฏิบัติหลัก และการปฏิบัติสนับสนุนในการปฏิบัติการข่าวสารสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม จุดประสงค์หลักและกฎต่างๆ ที่เป็นกรอบของการปฏิบัติเหล่านี้จะต้องไม่ถูกผูกมัด หรือได้รับผลเสียหายจากการปฏิบัติการข่าวสาร ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติมในการวางแผนและการปฏิบัติ ในการปฏิบัติการข่าวสาร ด้วยเหตุนี้ เจ้าหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ (PA) และการปฏิบัติการระหว่างพลเรือนกับทหาร (CMO) จึงต้องทำงานโดยการประสานงานอย่างใกล้ชิดเป็นการเฉพาะกับฝ่ายเสนาธิการที่วางแผนในการปฏิบัติการข่าวสาร

2.3 หลักการดำเนินการปฏิบัติการข่าวสาร (IO)

การดำเนินการของการปฏิบัติการข่าวสารแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) การปฏิบัติการเชิงรุก และ 2) การปฏิบัติการเชิงรับ

1) การปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุก(Offensive Information Operations) คือ การใช้ศักยภาพและกิจกรรมที่มีการบูรณาการกันของทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสนับสนุนด้านการข่าวกรอง เพื่อทำให้เกิดผลเสียหายต่อผู้มีอำนาจในการตัดสินใจของฝ่ายตรงข้าม และเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารหรือเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์พิเศษของฝ่ายเรา เช่น การให้ข้อมูลลวง หรือการขยายผลการสืบสวนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับฝ่ายตรงข้าม เป็นต้น โดยศักยภาพและกิจกรรมที่กล่าวถึง ดังกล่าว ครอบคลุมถึงการรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการ การให้ข่าวลวง การปฏิบัติการทางจิตวิทยา สงครามอิเล็กทรอนิกส์ การโจมตีหรือทำลายทางกายภาพ (หมายถึง การโจมตี/ทำลายอาคารสถานที่) การปฏิบัติการข่าวสารที่มีเป้าหมายเฉพาะ ดังเช่น เป้าหมายที่เสี่ยงจะสร้างความเสียหายต่อความมั่นคงของชาติ และอาจรวมถึงการโจมตีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของฝ่ายตรงข้าม การปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุกอาจจะต้องดำเนินการภายใต้สถานการณ์หรือสภาวะการณ์ที่มีความหลากหลาย ตั้งแต่ช่วงก่อนการปฏิบัติการทหารคาบเกี่ยวไปถึงช่วงที่ปฏิบัติการทางทหารได้เริ่มขึ้น รวมทั้ง สถานการณ์ที่ล่อแหลมอย่างมาก อันจะส่งผลกระทบต่อสันติภาพ หรือในห้วงเวลาที่เป็นจุดเริ่มต้นของวิกฤติ เช่น ในช่วงที่ยังไม่เกิดสงคราม หรือช่วงที่สงครามเพิ่งเริ่มก่อตัว การปฏิบัติการข่าวสารอาจจะต้องดำเนินการในทุกระดับของสงคราม ทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ยุทธการ และยุทธวิธีที่เกิดขึ้นในทุกสนามรบ

เป้าหมายของการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุก คือ

- (1) ลดศักยภาพหรือขีดความสามารถในปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม
- (2) ยับยั้งปฏิบัติการและแผนปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม
- (3) ยับยั้งความสามารถในการออกคำสั่งด้านยุทธการทั่วไปของฝ่ายตรงข้าม

- (4) ลดศักยภาพในกระบวนการตัดสินใจของฝ่ายตรงข้าม
- (5) ชะลอปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม และ
- (6) เข้าไปมีอิทธิพลเหนือการประมาณสถานการณ์ของฝ่ายตรงข้าม

ทั้งนี้ ในการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุก ฝ่ายเราต้องใช้ขีดความสามารถในการปฏิบัติการข่าวสาร เพื่อสร้างผลกระทบต่อข่าวสารและระบบข่าวสารของฝ่ายตรงข้าม ได้แก่

๑ **ทำลาย (Destroy)** การทำลายระบบการรบให้เกิดการสูญเสียอย่างหนักจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจได้ หรือต้องได้รับการซ่อมสร้างใหม่ทั้งหมด จึงจะกลับมาปฏิบัติหน้าที่ได้

๑ **ขัดขวาง (Disrupt)** การรบกวน ขัดขวางการไหลผ่านของข้อมูลข่าวสารระหว่าง ปมการสื่อสารทำให้ฝ่ายตรงข้ามไม่สามารถปฏิบัติการกิจได้สำเร็จ

๑ **ลดประสิทธิภาพ (Degrade)** การใช้อาวุธไม่ทำลายล้าง หรือเครื่องมือที่ส่งผลชั่วคราวเพื่อลดประสิทธิผลหรือประสิทธิภาพในระบบควบคุมและบังคับบัญชา และระบบรวบรวมข่าวสาร

๑ **ปฏิเสธ (Deny)** การป้องกัน/รักษาข้อมูลเรื่องขีดความสามารถและเจตนาของฝ่ายเรา ที่ฝ่ายตรงข้ามต้องการ เพื่อไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามตกลงใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา

๑ **ลวงหรือทำให้เข้าใจผิด (Deceive/ Mislead)** การที่ทำให้บุคคลใดๆ หลงเชื่อในเรื่องที่ไม่เป็นจริง

๑ **ขยายผล (Exploit)** การส่งเสริมให้ฝ่ายตรงข้ามได้รับข้อมูลผิดๆ อันจะนำไปสู่การเข้าใจผิด

๑ **มีอิทธิพล (Influence)** การกระทำที่ส่งผลให้ฝ่ายตรงข้ามหรือผู้ที่เราต้องการ มีพฤติกรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อฝ่ายเรา

2) การปฏิบัติการข่าวสารเชิงรับ (Defensive Information Operations)

คือ การบูรณาการ ประสานนโยบาย มาตรการ การปฏิบัติ บุคลากร และเทคโนโลยี ของทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง เพื่อปกป้องคุ้มครองข่าวสาร และระบบข่าวสารของ ฝ่ายเราให้รอดพ้นจากการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุกโดยฝ่ายตรงข้าม โดยให้ ความสำคัญทั้งในด้านการสร้างความมั่นใจต่อข้อมูลข่าวสารที่จะใช้การรักษา ความปลอดภัยในการปฏิบัติการ การรักษาความปลอดภัยทางกายภาพ การต่อต้าน การให้ข่าวลวง การต่อต้านการปฏิบัติการทางจิตวิทยา การต่อต้านข่าวกรอง สงครามทาง อิเล็กทรอนิกส์ และการปฏิบัติการข่าวสารที่มีเป้าหมายเฉพาะ การปฏิบัติการข่าวสารเชิงรับจะต้องได้รับการสนับสนุนข้อมูลด้านการข่าวกรอง ที่ทันเวลา ถูกต้องแม่นยำ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ข่าวแบบเดียวกันกับการปฏิบัติการ ข่าวสารเชิงรุกเช่นกัน แต่สิ่งที่ต้องดำเนินการควบคู่กันคือ จะต้องสกัดกั้นไม่ให้ ฝ่ายตรงข้ามสามารถเข้ามาแสวงประโยชน์ต่อข่าวสารและระบบข้อมูลข่าวสาร ของฝ่ายเรา รวมทั้ง ต้องสามารถให้การสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุกด้วย นอกจากนี้ การปฏิบัติการข่าวสารเชิงรับยังมีกระบวนการปฏิบัติงานที่เชื่อมโยง เกี่ยวข้องกันอีก 4 ประการ คือ

- (1) การปกป้องคุ้มครองสภาพแวดล้อมด้านข้อมูลข่าวสารของฝ่ายเรา
- (2) การตรวจสอบความพยายามของฝ่ายตรงข้ามที่จะปฏิบัติการ โจมตีฝ่ายเรา
- (3) การรักษาขีดความสามารถในการปฏิบัติการข่าวสารของฝ่ายเรา ให้ยังคงสามารถปฏิบัติการได้แม้ในช่วงที่ถูกฝ่ายตรงข้ามโจมตี และ
- (4) รักษาขีดความสามารถในการปฏิบัติการตอบโต้ในช่วงที่ถูกโจมตี จากฝ่ายตรงข้าม

ด้วยเหตุนี้ แม้การปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุกและเชิงรับอาจจะเป็น ภารกิจที่ดูเหมือนแยกส่วนกัน แต่ในทางปฏิบัติแล้วทั้งสองภารกิจจำเป็นต้องมี

การบูรณาการหรือการประสานการปฏิบัติอย่างใกล้ชิด โดยจะต้องมีการวางแผน การทดสอบการปฏิบัติ และการเสริมสร้างศักยภาพหรือดำเนินกิจกรรมที่ประสาน สอดคล้องกัน

เป้าหมายของการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรับ คือ

1. เสริมสร้างมาตรการป้องกัน เพื่อลดศักยภาพการปฏิบัติการ ของฝ่ายตรงข้ามต่อระบบการบัญชาการและควบคุมของฝ่ายเรา และ

2. ป้องกันระบบการบัญชาการและควบคุมของฝ่ายเราไม่ให้เกิด ความผิดพลาดจากการปฏิบัติการแทรกแซงกันเอง ทั้งนี้ ในการปฏิบัติการ ข่าวสารเชิงรุก ฝ่ายเราต้องใช้ขีดความสามารถในการปฏิบัติการข่าวสาร โดยการปกป้องคุ้มครองข่าวสาร และระบบข่าวสารของฝ่ายเราให้รอดพ้น จากการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุกโดยฝ่ายตรงข้าม เพื่อก่อให้เกิดผลกระทบ ต่อข่าวสาร และระบบข่าวสารของฝ่ายเรา ดังนี้

๑ การป้องกัน (Protection) การกระทำทั้งปวงที่กระทำเพื่อปกป้อง ข้อมูลข่าวสาร และยุทธโศปกรณ์สำคัญ จากการก่อวินาศกรรมของฝ่ายตรงข้าม

๑ การตรวจจับ (Detection) การค้นหา/ ค้นพบ ฝ้าตรวจ การปรากฏ ของกิจกรรม ข้อมูลที่บ่งชี้ถึงการบุกรุกเข้ามาในระบบการสื่อสาร

๑ การตอบสนอง (Response) การตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อการ บุกรุกหรือการโจมตีข้อมูลข่าวสารจากฝ่ายตรงข้าม

๑ การฟื้นฟู (Restoration) การทำให้ระบบข่าวสาร สามารถกลับมา ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดิม

3. การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC)

3.1 ความหมายของการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC)

การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication) เรียกย่อๆ ว่า STRATCOM ซึ่งมีการให้คำจำกัดความที่แตกต่างกัน โดยสรุปได้ ดังนี้

➤ **กองทัพบก สหรัฐอเมริกา** ให้คำจำกัดความว่า “การขับเคลื่อนผลประโยชน์ของชาติ โดยใช้ประโยชน์จากความหมายของคำว่า ป้องกันเพื่อชักนำหรือโน้มน้าวทัศนคติและพฤติกรรมของผู้คน”

➤ **กองบัญชาการกองทัพไทย (บก.ทท.)** ให้คำจำกัดความว่า “ความพยายามของรัฐบาลที่มุ่งต่อการทำความเข้าใจ และปฏิบัติต่อเป้าหมายหลักเพื่อสร้างเสริมหรือรักษาสภาวการณ์หรือเงื่อนไขที่สนับสนุน และความก้าวหน้าของผลประโยชน์ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของรัฐบาล โดยอาศัยการใช้โครงการแผน หัวข้อ ข้อความ และผลผลิตที่ประสานสอดคล้องกับการปฏิบัติของเครื่องมือทั้งหมดของพลังอำนาจแห่งชาติ”

➤ **วิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (วสท.สพท.)** ใช้คำจำกัดความตามแบบของ บก.ทท.

➤ **สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (สจว.สพท.)** ให้คำจำกัดความว่า “เป็นองค์ประกอบในการปฏิบัติของรัฐบาลที่มีการมุ่งเน้นความเข้าใจ และการปฏิบัติต่อเป้าหมายสำคัญ เพื่อเสริมสร้างรักษาภาวะสนับสนุนประโยชน์ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของรัฐบาล ผ่านแผนโครงการที่มีการประสานกัน และผลผลิตที่สอดคล้องกับการปฏิบัติทุกส่วนของกำลังอำนาจแห่งชาติ”

จากการพิจารณาความหมายของการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) ที่ได้กล่าวมาในเบื้องต้นนี้ จึงสามารถสรุปความหมายหรือคำจำกัดความของการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ในมุมมองของ ศศย.สพท. ได้ดังนี้

การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC) หมายถึง

“ความพยายามของรัฐบาลในการปฏิบัติการที่มุ่งต่อการทำความเข้าใจ และปฏิบัติต่อเป้าหมายสำคัญ เพื่อเสริมสร้างหรือรักษาสภาวการณ์หรือเงื่อนไขที่สนับสนุนผลประโยชน์ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของรัฐบาล โดยอาศัยการใช้โครงการ แผนงาน หัวข้อ ข้อความ และผลผลิตที่ประสานสอดคล้องกับการปฏิบัติทุกส่วนในมิติพลังอำนาจแห่งชาติ ”

3.2 องค์ประกอบ/ขีดความสามารถของการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC)^{16, 17} แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ องค์ประกอบหลัก/ขีดความสามารถหลัก (Core capabilities) องค์ประกอบสนับสนุน/ขีดความสามารถสนับสนุน (Supporting capabilities) และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง/ขีดความสามารถที่เกี่ยวข้อง (Related capabilities) ดังนี้

3.2.1 องค์ประกอบหลัก/ขีดความสามารถหลัก (Core capabilities) ของ SC

องค์ประกอบหลัก/ขีดความสามารถหลักของ SC ประกอบด้วย ทางเลือกการป้องปรามที่อ่อนตัว การแสดงกำลัง ข่าวสารทางทัศนะ (รวมถึง ภาพถ่ายการรบ)

1) ทางเลือกการป้องปรามที่อ่อนตัว (Flexible Deterrence Options: FDOs) เป็นการปฏิบัติที่ได้ถูกวางแผนไว้ล่วงหน้าโดยมุ่งต่อการป้องปราม มีการปรับอย่างระมัดระวัง เพื่อส่งสัญญาณความชอบธรรมของฝ่ายเรา และสร้างอิทธิพลต่อการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้าม จุดประสงค์พื้นฐานของ ทางเลือกการป้องปรามที่อ่อนตัว คือ นำประเด็นไปสู่การแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว โดยไม่มีการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ ทางเลือกเหล่านี้สามารถกำหนดขึ้น เพื่อตักเตือน ห้ามปรามการปฏิบัติก่อนที่วิกฤตการณ์จะเกิดขึ้น หรือเพื่อ ขัดขวางการรุกรานที่จะเกิดขึ้นระหว่างวิกฤตการณ์ ทางเลือกโดยการป้องปราม ที่อ่อนตัว ถูกพัฒนาสำหรับเครื่องมือแต่ละอย่างของพลังอำนาจแห่งชาติ ทั้งทางการทูต ทางข่าวสาร ทางทหาร และทางเศรษฐกิจ แต่พลังอำนาจเหล่านี้ จะมีประสิทธิวิธามากที่สุดเมื่อใช้เพื่อรวมอิทธิพลของเครื่องมือทั้งหมดของ พลังอำนาจแห่งชาติ ทางเลือกโดยการป้องปรามที่อ่อนตัว เอื้อต่อการแสวง

¹⁶ ร่างหลักนิยามกองทัพไทยสำหรับการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC), 22 ส.ค. 55, สำนักปฏิบัติการ กรมยุทธการทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย

¹⁷ ร่างหลักนิยามกองทัพไทยสำหรับการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC), วิทยาลัย เสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ข้อตกลงใจทางยุทธศาสตร์อย่างรวดเร็วที่สุด การลดความรุนแรงอย่างรวดเร็ว และการแก้ปัญหาความวิกฤติโดยการแสดงขอบเขตที่กว้างขวางของเส้นทางการตอบสนองที่เกี่ยวข้องกัน

2) การแสดงกำลัง (Show of Forces) เจตนาเพื่อแสดงการแก้ปัญหาของชาติ เป็นการปฏิบัติที่รวมถึงการปรากฏของกำลังทหารที่น่าเชื่อถือในความพยายามที่จะถอดถอนสถานการณ์ ซึ่งถ้าปล่อยให้ดำเนินต่อไปอาจเกิดความเสียหายต่อผลประโยชน์ของชาติ การปฏิบัติการณ์เหล่านี้ยังเน้นถึงการใช้ทหารเข้าทำการรบในการปฏิบัติการผสมหลายชาติ

3) ข่าวสารทางทัศนะ (Visual Information: VI) เป็นสื่อเกี่ยวกับการเห็นต่างๆ ที่มีหรือไม่มีเสียง โดยทั่วไปประกอบด้วย การถ่ายภาพนิ่งและเคลื่อนไหว ศิลปะกราฟฟิก อุปกรณ์ช่วยในการเห็น แบบการแสดง และเครื่องฉายภาพทึบแสง (Visual Presentation) โดยหน้าที่ของข่าวสารทางทัศนะนี้แสดงถึงขอบเขตที่กว้างขวางของผลผลิตภาพที่ได้มาจากแหล่งข่าวหลายๆ ชนิด ซึ่งรวมถึงระบบในอากาศที่ไม่มีคนประจำ นักถ่ายภาพแสดงเหตุการณ์แทนการสื่อข่าวด้วยคำพูด (photo journalists) ทรัพยากรข่าวกรอง กล้องถ่ายภาพของระบบอาวุธ และองค์การกระจายเสียงทางทหาร กิจการสาธารณะ (Public Affairs: PA) อาศัยผลผลิตของข่าวสารทางทัศนะ จากแหล่งข่าวหลายๆ แหล่ง เพื่อทำให้สำเร็จภารกิจ

3.2.2 องค์ประกอบสนับสนุน/ ชีตความสามารถสนับสนุน (Supporting capabilities) ของ SC

องค์ประกอบสนับสนุน/ ชีตความสามารถสนับสนุนของ SC คือ การปฏิบัติการข่าวสาร และชีตความสามารถของการปฏิบัติการข่าวสารที่สนับสนุนโดยตรง (สงครามอิเล็กทรอนิกส์ การปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การปฏิบัติการจิตวิทยา การโจมตีทางวัตถุ การปฏิบัติการระหว่างพลเรือน

กับทหาร กลาโหมสนับสนุนต่อการทูตสาธารณะ กิจการสาธารณะ) ใช้เพื่อให้ การสื่อสารทางยุทธศาสตร์บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

1) การปฏิบัติการข่าวสาร คือ การสนธิขีดความสามารถและปฏิบัติ อย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อข่าวสาร และระบบข่าวสาร ของฝ่ายตรงข้าม และป้องกันข่าวสาร และระบบข่าวสารของฝ่ายเราในขณะเดียวกัน (มุ่งต่อสภาวะแวดล้อมของข่าวสารทั้งมิติทางกายภาพ ทางข่าวสาร และการรับรู้)

2) ขีดความสามารถของการปฏิบัติการข่าวสาร ที่สนับสนุน โดยตรงต่อการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) กิจการสาธารณะ (Public Affairs: PA) (2) การปฏิบัติการจิตวิทยา (Psychological Operation: PSYOP) (3) การปฏิบัติการระหว่างพลเรือนกับทหาร (Civil-Military Operation: CMO) (4) กลาโหมสนับสนุนต่อการทูตสาธารณะ (Defense Support to Public Diplomacy: DSPD) (5) การสงครามอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Warfare: EW) (6) การปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network Operation: CNO) และ (7) การโจมตีทางวัตถุ (Physical Attack: PHY ATK)

3.2.3 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง/ ขีดความสามารถที่เกี่ยวข้องของ (Related capabilities) ของ SC

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง/ ขีดความสามารถที่เกี่ยวข้องของ SC คือ สังคมออนไลน์ (Social Media) โครงข่ายการสร้าง Media ที่มีการตอบสนอง ทางสังคมได้หลายทิศทาง เป็นโครงร่าง (Framework) ทางสังคม และอินเทอร์เน็ต ของการสร้างสื่อโดยทุกคนเพื่อทุกคน ซึ่งหมายถึงสังคมออนไลน์ที่มีผู้ใช้ เป็นผู้สื่อสาร หรือเขียนเล่าเนื้อหา เรื่องราว ประสบการณ์ บทความ รูปภาพ และ วิดีโอ ที่ผู้ใช้เขียนขึ้นเอง ทำขึ้นเอง หรือพบเจอจากสื่ออื่นๆ แล้วนำมาแบ่งปัน ให้กับผู้อื่นที่อยู่ในเครือข่ายของตนผ่านทางเว็บไซต์ Social Network ที่สามารถ แพร่กระจายออกไปได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ความเชื่อมั่นของ Social Media นั้น

ผันแปรไปตั้งแต่คนทั่วไปสามารถผลิตสื่อได้โดยแทบไม่ต้องลงทุน และบางคนสามารถสื่อได้โดยไม่ต้องหาข้อมูลอ้างอิง ไปจนถึงผู้มีชื่อเสียงที่ต้องมีการค้นคว้าก่อนทำการสื่อ

3.3 หลักการดำเนินการของการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC)^{18, 19}

หลักการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ ของ บก.ทท. แบ่งเป็น 9 ประเด็น เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ การขับเคลื่อนด้วยผู้นำ ความน่าเชื่อถือ ความเข้าใจ การสนทนา ความแพร่หลาย เอกภาพของความพยายาม มุ่งต่อผลลัพธ์ การตอบสนอง และความต่อเนื่อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.3.1 การขับเคลื่อนด้วยผู้นำ ผู้นำต้องปฏิบัติอย่างมุ่งมั่น และขับเคลื่อนกระบวนการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้มั่นใจในการสนธิความพยายามในการสื่อสาร ผู้นำควรวางการสื่อสาร ณ ศูนย์กลางของทุกสิ่งที่ตนปฏิบัติ การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ที่เป็นผลสำเร็จ (การสนธิการปฏิบัติ คำพูด และภาพ) เริ่มต้นด้วยเจตนาธรรมณ์และแนวทางของผู้นำที่ชัดเจน วัตถุประสงค์และผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ แล้วผูกโยงอย่างใกล้ชิดกับเส้นการปฏิบัติหลัก ที่เป็นเค้าโครงในองค์กร กองบัญชาการ หรือแผนการที่พร้อม ผลคือการปฏิบัติและคำพูดที่เชื่อมโยงไปยังแผน และผู้นำยังจำเป็นต้องจัดทรัพยากรการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ในลำดับความเร่งด่วนที่เหมาะสม

3.3.2 ความน่าเชื่อถือ การรับรู้ถึงความจริง และความเคารพระหว่างทุกฝ่าย ความน่าเชื่อถือ และสอดคล้อง คือรากฐานของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยเหล่านี้สร้างและอาศัยการรับรู้ของความถูกต้อง เป็นความจริง และความเคารพ การปฏิบัติ ภาพ และคำพูด ต้องสนธิและ

¹⁸ ร่างหลักนิยามกองทัพไทยสำหรับการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC), 22 ส.ค.55, สำนักปฏิบัติการ กรมยุทธการทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย

¹⁹ เอกสารประกอบการบรรยายวิชา การปฏิบัติการข่าวสารร่วม, สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, กรกฎาคม 2556

ประสานสอดคล้องทั้งภายในและภายนอก มิให้เกิดการขัดแย้งและไม่สอดคล้อง ในการรับรู้ระหว่างคำพูดและการกระทำ หรือระหว่างนโยบายและการกระทำ การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ยังต้องการกำลังที่ผ่านการฝึกและศึกษาอย่างเหมาะสม และผู้สื่อสารซึ่งให้ความสนใจ ความน่าเชื่อถือมักต้องอาศัยการสื่อสารโดยบุคคล อื่นๆ ที่ถูกมองว่ามีความน่าเชื่อถือมากกว่าด้วย

3.3.3 ความเข้าใจ ความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติ วัฒนธรรม บุคลิกลักษณะ พฤติกรรม ประวัติศาสตร์ มุมมองและระบบทางสังคม อะไรที่เราพูด ทำ หรือแสดงอาจไม่ได้เป็นสิ่งที่ผู้อื่นได้ยินหรือเห็น ประสบการณ์ วัฒนธรรม และความรู้ของแต่ละบุคคล จัดให้มีสภาพแวดล้อมที่ปรับสภาพ การรับรู้ของพวกเขา เพราะฉะนั้นจึงเป็นดุลยพินิจในการปฏิบัติของพวกเขา เราจึงต้องเข้าใจว่าแนวความคิดของค่านิยมทางจริยธรรม (Moral values) ไม่ใช่กฎ ซึ่งเป็นจริงเสมอไป แต่มีความสัมพันธ์กับเรื่องที่บรรยายทางสังคมและวัฒนธรรม ของแต่ละบุคคล เป้าหมายกำหนดความหมายโดยการแปลความของการสื่อสาร ของเรากับพวกเขา ด้วยเหตุนี้อะไรที่เราพูด ทำ หรือแสดง อาจไม่ใช่สิ่งที่พวกเขา ได้ยิน หรือเห็น การปฏิบัติโดยปราศจากความเข้าใจเป้าหมายของเราสามารถนำไปสู่ความเข้าใจผิดที่สำคัญ และอาจนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่เสียหายร้ายแรง

3.3.4 การสนทนา หลายแง่ของปัญหาแลกเปลี่ยนแนวความคิด เพื่อสนับสนุนความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ต้องการการสนทนาหลายๆ แง่ของปัญหาระหว่างฝ่ายต่างๆ รวมถึง การฟัง อย่างตั้งใจ การปฏิบัติ และการติดตามความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งนำไปสู่ ความเชื่อใจ ความสำเร็จขึ้นอยู่กับ การสร้างและการเพิ่มความได้เปรียบใน ความสัมพันธ์ ผู้นำควรใช้ประโยชน์ของความสัมพันธ์เหล่านี้ เพื่อวางนโยบายและ การปฏิบัติของชาติ ให้อยู่ในสภาพแวดล้อมก่อนการปฏิบัติการ หรือเหตุการณ์ การพัฒนาที่เป็นผลสำเร็จ และการปฏิบัติของยุทธศาสตร์การสื่อสารนานๆ ครั้ง จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ความสัมพันธ์จะต้องใช้เวลาเพื่อพัฒนาและต้องการ การฟัง การเคารพวัฒนธรรม และการสร้างความเชื่อใจ

3.3.5 ความแพร่หลาย การปฏิบัติ ภาพ และคำพูดทั้งหมด ล้วนเป็น

การส่งข้อความ การสื่อสารจะไม่มีขอบเขตของเวลาหรือพื้นที่อีกต่อไป ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดคือผู้สื่อสารจะโดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม ทุกสิ่งที่กำลังรวบรวมพูด ทำ หรือ ล้มเหลวที่จะทำและพูด ล้วนมีผลลัพธ์ทั้งที่เจตนาและไม่ได้เจตนา ทุกการปฏิบัติ คำพูด และภาพ เป็นการส่งข้อความ และสมาชิกของทีมทุกคนคือผู้นำสาร ตั้งแต่ ผู้โต้แย้งกับปัญหาในระดับสุดท้ายจนถึงผู้บัญชาการ การสื่อสารทั้งหมดสามารถ มีผลกระทบทางยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่ไม่ได้ตั้งใจ ซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในสภาวะแวดล้อมของข่าวสารทั่วโลก เพราะฉะนั้น ผู้นำต้องคิดเกี่ยวกับผล การสื่อสารของการปฏิบัติลำดับต่อไป ที่เป็นไปได้ของตนเองด้วย

3.3.6 เอกภาพของความพยายาม สนธิและประสานทางตั้ง

และทางระดับ การสื่อสารทางยุทธศาสตร์เป็นกระบวนการที่สอดคล้องกัน มีการร่วมมือ ซึ่งต้องสนธิในทางตั้งจากระดับยุทธศาสตร์ตลอดไปจนถึงระดับ ยุทธวิธี และทางระดับของผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง ผู้นำทำการประสานและ สอดคล้องขีดความสามารถและเครื่องมือของพลังอำนาจภายในพื้นที่รับผิดชอบ ของตน พื้นที่อิทธิพล และพื้นที่สนใจ เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการ โดยพึงระลึกว่า หน่วยงาน/องค์กรของฝ่ายเราจะไม่ปฏิบัติโดยลำพัง โดยอุดมคติทั้งหมดที่อาจมี ผลกระทบควรเป็นส่วนของการสนธิการสื่อสาร

3.3.7 มุ่งต่อผลลัพธ์ การปฏิบัติที่จะบรรลุผลลัพธ์เฉพาะ

ในการติดตามถึงผลลัพธ์สุดท้ายที่ชัดเจน การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ควร ให้ความสำคัญต่อการบรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการโดยเฉพาะในการติดตามผลลัพธ์สุดท้าย ที่กำหนดอย่างชัดเจน กระบวนการ หัวข้อ เป้าหมาย และวิธีการในการปฏิบัติการ สื่อสาร ได้มาจากนโยบาย วิสัยทัศน์ทางยุทธศาสตร์ การวางแผนการทัพ ทั้งนี้ การออกแบบการยุทธการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ไม่ใช่ เครื่องมือของผู้นำ ที่เป็นเรื่องง่าย ซึ่งต้องให้แนวทางทั้งหมดที่องค์กรทำและพูด ครอบคลุมและ สอดประสานกับหน้าที่อื่นๆ เพื่อผลลัพธ์ที่ต้องการ

3.3.8 การตอบสนอง เป้าหมาย ข้อความ เวลา และสถานที่ ที่ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ โดยการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ควรเฟื่องฟูต่อผลลัพธ์ สุดท้ายระยะยาวหรือผลลัพธ์ที่ต้องการ ดังนั้น การตอบสนองที่รวดเร็วและทันเวลา เพื่อพัฒนาเงื่อนไขและวิกฤตการณ์ จึงเป็นสิ่งสำคัญในขณะที่สิ่งเหล่านี้อาจมีผล ทางยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์การสื่อสารต้องไปถึงเป้าหมายซึ่งวางแผนไว้ผ่านทาง ข้อความที่ปรับปรุง ซึ่งเกี่ยวข้องกับเป้าหมายเหล่านั้น การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ รวมถึงการถกแถลงที่กว้างขึ้นของการจัดวางการปฏิบัติ ภาพ และคำพูด เพื่อสนับสนุนนโยบาย วัตถุประสงค์ทางยุทธศาสตร์ที่ครอบคลุม และ ภาพใหญ่ที่ยาวนานขึ้น การปฏิบัติภายในวงรอบการตัดสินใจของฝ่ายตรงข้าม เป็นสิ่งสำคัญด้วยเช่นกัน เพราะจังหวะและจุดสำหรับการตัดสินใจที่สามารถ ปรับได้ง่าย จะเป็นโอกาสที่จะบรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการ

3.3.9 ความต่อเนื่อง การวิจัย การวิเคราะห์ การวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินที่กำลังดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่อง จะถูกป้อนเข้าสู่การวางแผน และการปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม การสื่อสารทางยุทธศาสตร์เป็นกระบวนการ ของการวิจัยและการวิเคราะห์ การวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินที่ต่อเนื่อง ดังนั้น ความสำเร็จในกระบวนการนี้ จึงต้องการการวิเคราะห์อย่างต่อเนื่อง และการประเมิน ซึ่งสามารถย้อนกลับเข้าสู่การวางแผน และการปฏิบัติ การสื่อสาร ทางยุทธศาสตร์สนับสนุนวัตถุประสงค์ขององค์กรโดยการปรับให้เหมาะสมตาม ความต้องการและตามแผนที่เปลี่ยนแปลง โดยอุดมคติ กระบวนการของ การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ควรปฏิบัติในทำนอง (tempo) หรือจังหวะ (rhythm) ที่เร็วกว่าฝ่ายตรงข้ามเสมอ

4. แนวทางการพัฒนาการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) และการปฏิบัติการข่าวสาร (IO)

4.1 บทสรุปการศึกษา และการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่อง SC และ IO

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงกลาโหมและกองทัพไทยทั้งหมด มีความตระหนักรู้ ความเข้าใจ และให้ความสำคัญกับประเด็นการปฏิบัติการข่าวสาร (IO) และการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) อย่างยิ่ง โดยปัจจุบันกองทัพไทย ได้อนุมัติใช้เอกสาร “หลักนิยมกองทัพไทยสำหรับการปฏิบัติการข่าวสาร (ใช้เพื่อพลาถ) ปี พ.ศ.2551” ได้ลงนามในคำสั่งกองบัญชาการทหารสูงสุด ที่ 42/2551 เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2551 เรื่อง ให้ใช้หลักนิยมกองทัพไทย สำหรับการปฏิบัติการข่าวสารร่วมในราชการ ซึ่งเป็นเอกสารที่แปลมาจาก JP 3-13 Information Operations ฉบับ ค.ศ.2006 ของสหรัฐฯ และมีการปรับปรุง เนื้อหาให้สอดคล้องกับภารกิจของกองทัพไทย และเหล่าทัพ โดยองค์ความรู้ดังกล่าว สามารถใช้สำหรับการวางแผน การเตรียมการปฏิบัติ การประเมิน ในการปฏิบัติการข่าวสาร การสนับสนุนการปฏิบัติการร่วม และการปฏิบัติการ ภารกิจต่างๆ ที่ได้รับมอบ พร้อมทั้งใช้เป็นแนวทางสำหรับการฝึกร่วมและ ฝึกร่วม/ผสม อีกทั้ง หน่วยและเหล่าสายวิทยาการที่เกี่ยวข้องสามารถนำ หลักนิยมดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานร่วมกัน ในปัจจุบัน ส่วน “ร่างหลักนิยมกองทัพไทยสำหรับการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication: SC)” ซึ่งจัดทำขึ้นในปี พ.ศ.2555 เป็นเพียงเอกสาร ที่มีการแปลเนื้อหาจาก Commander’s Handbook for Strategic Communication and Communication Strategy Version 3.0 US Joint Forces Command Joint War fighting Center, 24 June 2010 ของกองทัพบก สหรัฐฯ ซึ่งเป็นเพียงเอกสารที่ใช้อ้างอิงเพื่อพลาถ โดยยังมีได้รับการอนุมัติใช้ อย่างเป็นทางการแต่อย่างใด

ทั้งนี้ จากการรวบรวมข้อมูลในเบื้องต้นจากเอกสารที่เกี่ยวข้องของหลายองค์กร ทั้งความหมาย องค์กรประกอบ/ ชีตความสามารถ หลักการของการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO) และการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC) สามารถสรุปเป็นตารางเปรียบเทียบ ความหมาย องค์กรประกอบ หลักการการปฏิบัติการข่าวสาร (IO) และการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) ดัง ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบ ความหมาย องค์กรประกอบ/ ชีตความสามารถ หลักการการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO) และการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC)

ประเด็น	การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO)	การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC)
ความหมาย	“ การสนธิการปฏิบัติต่างๆ ที่มุ่งสร้างผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ ระบบข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ กระบวนการคิดหรือกระบวนการตกลงใจของฝ่ายตรงข้าม หรือกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ (ทั้งที่กระทำโดยมนุษย์ และระบบอัตโนมัติ) ขณะเดียวกันก็เป็นการปฏิบัติการเพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามกระทำต่อฝ่ายเราในลักษณะเดียวกัน ”	“ ความพยายามของรัฐบาลในการปฏิบัติการที่มุ่งต่อการทำความเข้าใจและปฏิบัติต่อเป้าหมายสำคัญเพื่อเสริมสร้างหรือรักษาสภาพการณ์หรือเงื่อนไขที่สนับสนุนผลประโยชน์นโยบายและวัตถุประสงค์ของรัฐบาล โดยอาศัยการใช้โครงการ แผนงาน หัวข้อข้อความและผลผลิตที่ประสานสอดคล้องกับการปฏิบัติทุกส่วนในมิติพลังอำนาจแห่งชาติ ”

ประเด็น	การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO)	การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC)
องค์ประกอบ	1. องค์ประกอบหลัก/ ชัดความสามารถหลักของ IO (Core capabilities)	1. องค์ประกอบหลัก/ ชัดความสามารถหลักของ SC (Core capabilities)
	1) การสงครามอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Warfare: EW) 2) การปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network Operation: CNO) 3) การปฏิบัติการจิตวิทยา (Psychological Operation: PSYOP) 4) การลวงทางทหาร (Military Deception: MILDEC) 5) การรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการ (Operation Security: OPSEC)	1) ทางเลือกการป้องปรามที่อ่อนตัว (Flexible Deterrence Options: FDOs) 2) การแสดงกำลัง (Show of Forces) 3) ข่าวสารทางทัศนยะ (Visual Information: VI)

ประเด็น	การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO)	การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC)
	<p>2. องค์ประกอบสนับสนุน/ ขีดความสามารถสนับสนุนของ IO (Supporting capabilities)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การทำลายทางกายภาพ (Physical Destruction: PD) 2) การรักษาความปลอดภัย (Security) 3) การต่อต้านข่าวกรอง (Counter Intelligence: CI) 4) การต่อต้านการลวง (Counter Deception: CD) 5) การต่อต้านการโฆษณาชวนเชื่อ (Counter Propaganda: C-PRO) 6) การประกันข่าวสาร (Information Assurance: IA) 7) ภาพถ่ายการรบ (Combat Camera: COMCAM) 	<p>2. องค์ประกอบสนับสนุน/ ขีดความสามารถสนับสนุนของ SC (Supporting capabilities)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การปฏิบัติการข่าวสาร 2) ขีดความสามารถของ การปฏิบัติการข่าวสารที่ สนับสนุนโดยตรงต่อการ สื่อสารทางยุทธศาสตร์ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ▪ กิจการสาธารณะ (Public Affairs: PA) ▪ การปฏิบัติการจิตวิทยา (Psychological Operation: PSYOP) ▪ การปฏิบัติการระหว่าง พลเรือนกับทหาร (Civil- Military Operation: CMO) ▪ กลาโหมสนับสนุนต่อการทูต สาธารณะ (Defense Support to Public Diplomacy: DSPD) ▪ การสงครามอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Warfare: EW) ▪ การปฏิบัติการเครือข่าย คอมพิวเตอร์ (Computer Network Operation: CNO) ▪ การโจมตีทางวัตถุ (Physical Attack: PHY ATK)

ประเด็น	การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO)	การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC)
	3. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง/ ขีดความสามารถที่เกี่ยวข้อง ของ IO (Related capabilities)	3. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง/ ขีดความสามารถที่เกี่ยวข้อง ของ SC (Related capabilities)
	1) การสื่อสารสาธารณะ/ การประชาสัมพันธ์ (Public Affairs: PA) 2) การปฏิบัติการกิจการพลเรือน (Civil Military Operation: CMO) 3) กลาโหมสนับสนุนต่อการทูต สาธารณะ (Defense Support to Public Diplomacy: DSPD) 4) การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication: SC) 5) การเข้าพบปะผู้นำ (Key Leader Engagement: KLE)	เช่น การใช้สังคมออนไลน์ (Social Media) อาทิ youtube, twitter, wikis, google - การสร้างเนื้อหาเพื่อสังคม / ทำงานเช่นเดียวกับ Blogs - เนื้อหาที่ทำเป็นเรื่องเด่นทาง สังคม/ ทำงานเช่นเดียวกับ Digg - ปฏิสัมพันธ์และผลป้อนกลับ ทางสังคม/ ทำงานเช่นเดียวกับ Facebook

ประเด็น	การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO)	การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC)
หลักการ	<p>1. การปฏิบัติการเชิงรุก (Offensive Information Operations)</p> <p>1) เป้าหมายในการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุก</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ลดศักยภาพหรือขีดความสามารถในปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม ▪ ยับยั้งปฏิบัติการและแผนปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม ▪ ยับยั้งความสามารถในการออกคำสั่งด้านยุทธการทั่วไปของฝ่ายตรงข้าม ▪ ลดศักยภาพในกระบวนการตัดสินใจของฝ่ายตรงข้าม ▪ ขอลอบปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม ▪ เข้าไปมีอิทธิพลเหนือการประมาณสถานการณ์ของฝ่ายตรงข้าม <p>2) ขีดความสามารถในการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุก</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ทำลาย (Destroy) ▪ ขัดขวาง (Disrupt) ▪ ลดประสิทธิภาพ (Degrade) ▪ ปฏิเสธ (Deny) ▪ หลงหรือทำให้เข้าใจผิด (Deceive/ Mismatched) ▪ ขยายผล (Exploit) ▪ มีอิทธิพล (Influence) 	<p>หลักการดำเนินการของ SC</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การขับเคลื่อนด้วยผู้นำ 2) ความน่าเชื่อถือ 3) ความเข้าใจ 4) การสนทนา 5) ความแพร่หลาย 6) เอกภาพของความพยายาม 7) มุ่งต่อผลลัพธ์ 8) การตอบสนอง 9) ความต่อเนื่อง <p>(หัวข้อข้างต้นถูกเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด)</p>

ประเด็น	การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO)	การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC)
	<p>2. การปฏิบัติการข่าวสารเชิงรับ (Defensive Information Operations)</p> <p>1) เป้าหมายในการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรับ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ เสริมสร้างมาตรการป้องกันเพื่อลดศักยภาพการปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้ามต่อระบบการบัญชาการและควบคุมของฝ่ายเรา ▪ ป้องกันระบบการบัญชาการและควบคุมของฝ่ายเราไม่ให้เกิดความผิดพลาดจากการปฏิบัติการ แทรกแซงกันเอง <p>2) ชีตความสามารถในการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรับ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ การป้องกัน (Protection) ▪ การตรวจจับ (Detection) ▪ การตอบสนอง (Response) ▪ การฟื้นฟู (Restoration) 	

4.2 แนวทางการดำเนินงานต่อไป

เนื่องด้วยองค์ความรู้ด้านการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC) มีความสำคัญอย่างยิ่งในโลกยุคปัจจุบันและอนาคต กอรปกับยังไม่ปรากฏการศึกษาค้นคว้าในเรื่องการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ในบริบทของกองทัพไทยอย่างจริงจัง ดังนั้น เพื่อให้ผู้บัญชาการ ฝ่ายเสนาธิการ และบุคคลากรในกองทัพไทยมีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนสามารถประยุกต์ใช้การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ในการวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมกับกองทัพไทย สามารถยึดถือ และนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาหาแนวทางการพัฒนาหลักนิยมการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) ของกองทัพไทย ซึ่งหากจะให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ควรดำเนินการตามแผนงาน (Roadmap) การขับเคลื่อนหลักนิยมการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ของกองทัพไทย 3 ชั้น (ดังภาพที่ 1) โดยใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้น 4 ปี มีรายละเอียด ดังนี้

➤ **ขั้นที่ 1 ศึกษาและจัดทำแนวทางพัฒนาหลักนิยม SC** โดยการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งปฐมภูมิและทุติยภูมิ เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดทำหลักนิยม SC ภายใต้หัวข้อวิจัย เรื่อง “แนวทางการพัฒนาหลักนิยมการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) ของกองทัพไทย” ตามกรอบระยะเวลาการดำเนินงานวิจัยทั้งสิ้น 1 ปี (ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2558 – กันยายน 2559) ซึ่ง ศศย.สพท. ถือเป็นหน่วยหลักที่จะดำเนินการศึกษาวิจัยต่อไป

➤ **ขั้นที่ 2 จัดทำหลักนิยม SC** หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลจากการศึกษาวิจัย เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) ของกองทัพไทย” ไปใช้เป็นฐานข้อมูล แนวทางในการดำเนินการพัฒนา “หลักนิยมการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) ของกองทัพไทย” เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งหน่วยงานและเหล่าสายวิทยาการจะสามารถพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ และนำเสนอต่อ

ผู้บัญชาการทหารสูงสุด เพื่อขออนุมัติใช้เป็นหลักนियมการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) ของกองทัพไทยต่อไป ตามกรอบระยะเวลาดำเนินการประมาณ 1 ปี

➤ **ขั้นที่ 3 ขับเคลื่อนหลักนियม SC ไปสู่การปฏิบัติ** เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำ “หลักนियมการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) ของกองทัพไทย” ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด หลังจากที่ “(ร่าง) หลักนियมการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) ของกองทัพไทย” ได้รับการอนุมัติใช้เป็นที่ยอมรับแล้ว จึงควรมีระยะเวลาในการทดลองใช้หลักนियมฯ ดังกล่าว เพื่อนำข้อบกพร่อง ดัดขัดในขั้นตอนการปฏิบัติกลับมาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้ได้ “หลักนियมการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) ของกองทัพไทย” ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของกองทัพไทยมากยิ่งขึ้น โดยใช้ระยะเวลาในการทดสอบ (ร่าง) หลักนियมฯ ประมาณ 2 ปี จากนั้นจึงอนุมัติใช้ “หลักนियมการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) ของกองทัพไทย” ฉบับสมบูรณ์ต่อไป

ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้สังกัดกองทัพไทยควรเริ่มต้นด้วยการประเมินตนเอง (Self Assessment) ว่าจะสามารถนำหลักนियม SC ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับภารกิจและนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติการได้อย่างไร อะไรคือจุดอ่อน (Weakness) และจุดแข็ง (Strength) ซึ่งควรนำขึ้นมาพิจารณาหาสาเหตุและแสวงหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขต่อไป อาทิ

(1) **ด้านการพัฒนาบุคลากร** : ผู้นำหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรมีความรู้ ความเข้าใจหลักการ และขั้นตอนการปฏิบัติของ SC ดังนั้น จึงควรมีแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในองค์กร เพื่อสามารถปฏิบัติการให้บรรลุตามเป้าประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ขีดความสามารถของบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้สูงขึ้นและอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน กระทั่งสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

(2) *ด้านความพร้อมของเครื่องมือ ยุทธศาสตร์ หรือหน่วยสนับสนุน* : ทั้ง Hardware และ Software เป็นเครื่องมือหลักที่สำคัญอย่างมากในการปฏิบัติการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ ซึ่งหากยังพบจุดอ่อนในประเด็นใด ก็ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาเครื่องมือ ยุทธศาสตร์ให้เหมาะสมต่อการใช้งาน

(3) *ด้านการจัดการองค์ความรู้* : หน่วยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติหรือคุ้นเคยกับการปฏิบัติอยู่แล้ว เพียงแต่อาจจะยังขาดองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญในหลักการ ทั้งในส่วนการวางแผน การปฏิบัติ และการวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งทำให้การปฏิบัติการเป็นไปในลักษณะแยกปฏิบัติ โดยมีได้มีการวางแผนแบบรวมการ หรืออาจยังไม่มีแบบแผนตามหลักการที่ถูกต้อง จนนำมาซึ่งความล่าช้าหรืออาจประสบล้มเหลวในการปฏิบัติการนั้นๆ ดังนั้น จึงควรมีการจัดการองค์ความรู้ภายในองค์กรเกี่ยวกับเรื่อง SC โดยอาจจัดประชุมหรือกิจกรรมเป็นประจำ เพื่อการระดมความคิดเห็น และอภิปรายองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ อีกทั้ง การบูรณาการองค์ความรู้ (Knowledge Integration) ที่เกี่ยวข้องภายใต้กรอบนโยบายหรือแนวคิดในการปฏิบัติเดียวกัน ตามสถานการณ์หรือภารกิจที่แตกต่างกัน ซึ่งมีการปฏิบัติหรือเน้นการปฏิบัติในแต่ละเรื่องแตกต่างกันออกไป เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานด้าน SC ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 1 แนวทางการขับเคลื่อนหลักนิยมการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) ของกองทัพไทย

สรุปได้ว่า จากความสำคัญของปัญหา SC และ IO ในบริบทโลกยุคปัจจุบัน และองค์ความรู้ที่มีอยู่ของกองทัพไทย ทำให้ ศสย.สปท. เห็นควรเป็นอย่างยิ่ง ในการดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่อง “แนวทางการพัฒนาหลักนิยมการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (SC) ของกองทัพไทย” เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักนิยม SC ของกองทัพไทย อันถือเป็นจุดเริ่มต้นในการยกระดับขีดความสามารถด้านการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ของกองทัพไทยในอนาคต...๐

บรรณานุกรม

1. ร่างหลักนิยามกองทัพไทยสำหรับการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC), สำนักปฏิบัติการ กรมยุทธการทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย, 22 สิงหาคม 2555
2. ร่างหลักนิยามกองทัพไทยสำหรับการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC), กองวิชาเสนาธิการร่วม, วิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย
3. คู่มือการปฏิบัติการข่าวสารกองทัพบก, 26 สิงหาคม 2554
4. คู่มือการวางแผนการปฏิบัติการข่าวสารร่วม (ใช้เพื่อพลาง) กองบัญชาการกองทัพไทย พ.ศ. 2551 , กรมยุทธการทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย
5. เอกสารประกอบการบรรยาย วิชา การปฏิบัติการข่าวสารร่วม, สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย, กรกฎาคม 2556
6. เอกสารประกอบการเรียนวิชา การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations), นท.พิชญ์ สุขยอด, วยศ.ฝวก.ยศ.ทร., กรมยุทธศึกษาทหารเรือ, เมษายน 2558
7. Commander's Handbook for Strategic Communication and Communication Strategic, US Joint Forces Command Joint Warfighting Center, 24 June 2010.
8. Joint Pub 3-13 Information Operations, February 2006 U.S. Army.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0 2275 5715 เว็บไซต์ www.sscthailand.org